

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Nr. 167

Vol. LXXVII Kaina 2c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIČIUS — AUGUST 24, 1983

LKB Kronika Nr. 58

Žinios iš vyskupijų

Šiauliai. 1983 m. kovo 30 d. Šiaulių raj. vykd. komiteto salėje religinių bendruomenių dvidešimtukų nariams vyko seminaras. Seminarą pravedė Religijų reikalų tarybos įgaliotinio pavad. P. Raslanas. Jis bandė aiškinti, kad Lietuvoje yra pilna tikėjimo laisvės, kasmet išleidžiama daug religinės literatūros. Blogai yra tik tiek, kad kai kurie kunigai, prisidengdami tikėjimu, šmeižia tarybinę santvarką. Pagrindiniu šmeižiku P. Raslanas vadino kun. Alf. Svarinską ir pacitavo keletą ištraukų iš jo pamokslų. Piktinosi, kad prie bažnyčių renkami parašai už kun. Alf. Svarinską. RRT įgaliotinio pavaduotojas išvardijo eilę, jo įsitikinimu, blogų, ekstremistiškai nusiteikusių kunigų: kun. R. Černiauskas, kun. J. Kauneckas, kun. S. Tamkevičius ir kt. P. Raslanas bandė įtikinti, kad net II-sis Vatikano susirinkimas nustatė, jog pasaulietinė valdžia privalo imtis atitinkamų priemonių su tais kunigais, kurie nepaklūsta pasaulietinei valdžiai. Todėl, jo žodžiais tarant, nenuostabu, kad jie iškėlė baudžiamąją bylą kun. Alf. Svarinskui.

Po paskaitos buvo pateikti klausimai:

— O kur galima gauti jūsų išleistos religinės literatūros? Tiesa, mes per televizijos laidas matėme minėtos

spaudos viršelius, tačiau tuo viskas ir baigėsi. Didelė tos spaudos dalis pateko į Vakarus, — propagandai; kita dalį paėmė bedieviai, o mums, tikintiesiems, liko tik trupiniai.

Raslanas, iškeles ranką, parodė dvi maldaknyges ir pasiteisino:

— Aš tik dvi paėmiau. Del religinės spaudos kreipkitės į kun. Aliulį.

Į klausimą, kodėl Šiaulių šv. Petro ir Povilo bažnyčiai leidžiama tik keturis kartus metuose skambinti varpais, vykd. komiteto pirmininkė Z. Garliūkienė paaiškino, jog anksčiau žmonės neturėjo laikrodžių ir reikėjo varpų pagalba sukviesti į bažnyčią. Dabar gi laikrodžius visi turi.

Kodėl vyskupas J. Steponavičius jau beveik ketvirtį amžiaus laikomas tremtyje? Kodėl neleidžiama jam eiti Vilniaus vyskupijos vyskupo pareigų, juk Vilnius neturi vyskupo?

— Jam buvo duota kita vyskupija, bet jis nesutiko. Daugiau su juo nesiderėsime, — paaiškino Raslanas.

Kodėl mes negalime laisvai statyti kryžių už Šiaulių esančiame Kryžių Kalne?

— Ten ir taip jų per daug, gal dešimt ar dvidešimt tūkstančių, — atsakė Raslanas.

(Bus daugiau)

Kas nužudė Filipinų politiką?

Washingtonas. — Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas Reaganas vyks į Filipinus, kaip planuota, lapkričio mėnesį. Vyriausybė pranešė Filipinų prezidentui Marcos, kad Amerika laukia išsamios ir objektyvios investigacijos apie senatoriaus Benigno Aquino mirtį Manilos aerodrome. Jis buvo nušautas, lydimas iš lėktuvo trijų Filipinų armijos seržantų. Gandai Filipinuose kalba, kad valdžia įsakė nušauti prezidento Marcos konkurentą, populiarų demokratinį Filipinų partijų kandidatą ir prezidento vietą.

Prezidentas Marcos spaudos konferencijoje per Filipinų konsulatą apgailestavo vyko demonstracijos. Filipiniečiai reikalavo, kad JAV vyriausybė nutrauktų Marcos vyriausybei teikiamą finansinę paramą. Didelės filipiniečių demonstracijos vyko San Francisco ir kituose miestuose.

Zuvęs politikas tris kartus buvo įspėtas negrįžti į Filipinus, nes ten jam gresia pavojus. Gegužės mėnesį jį įspėjo prezidento Marcos žmona Imelda, vėliau jį įspėjo užsienio reikalų viceministeris ir gynybos ministeris New Yorke. Aquino laidotuvas

vyks sekmadienį. Minios žmonių lanko jo karstą. Jis guli kruvinais marškiniais. Jo motina norėjusi, kad pasaulis pamatytų tikrą žuvusio pavoiską.

Spauda jau ragina prezidentą Reaganą nevažiuoti į Filipinus, kur valdžia nemoka apsaugoti net savo aerodrome. „New York Times“ rašo, kad tai buvo žmogžudystė, niekas negali jaustis saugus Maniloje. Reaganas negali ignoruoti kraujo dėmės Manilos aerodrome. Jį pasitinkanti 21 patrankų salivė bus tik rugpičio mėnesio šūvių aerodrome aidas, rašo laikraštis.

Japonų „Kyodo“ žinių agentūra rašo, jog buvo liudininkų lėktuve, kurie matė, kaip sargybinis šovė į Aquiną, jam lipant iš lėktuvo.

Naujosios raketos dar nepatikimos

Washingtonas. — Amerikos „Pershing 2“ raketos turi būti išdėstytos Vakarų Vokietijos bazėse jau gruodžio mėnesį, tačiau iki šiol nebaigti jų raketų bandymai. Pentagonas paskelbė, kad šią savaitę numatytas bandymas atidedamas iki rugsėjo mėnesio. Per praėjusius 16 bandymų tu kartus raketa išsprogė, du kartus nulėkė į šalį, vieną kartą nukrito toli nuo taikinio. Armijos žiniomis, rašo „Washington Post“, raketa siunčiama jos gamintojams Martin-Marietta Co. tyrimams rentgeno spinduliais. Raketos bandymai turėjo būti užbaigti jau gegužės mėnesį.

Liberijos prezidentas gen. Samuel Doe atvyko į Izraelį. Jis generolu tapo neseniai. Prieš perversmą jis buvo Liberijos kariuomenės viršila. Liberija nutarė atgaivinti diplomatinius ryšius su Izraeliu, kuris plečia savo įtaką Afrikos juodųjų valstybėse. Liberijos prezidentas yra pirmas Afrikos vadai, aplankęs Izraelį per paskutinius 12 metų. Ateityje laukia ma daugiau Afrikos svečių.

Amerikos kariai užsienio bazėse

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Weinbergeris neseniai pareiškė spaudai, kad jis vyks į Hondurą stebėti bendrų JAV-Honduro kariuomenių manevrų. Klausiamas, ko jis ten vyks, Weinbergeris atsakė norjūs būti ten, kur yra Amerikos kariuomenės.

Komentatoriai tvirtina, kad gynybos sekretorius tektų daug kur važinėti, nes amerikiečių kariuomenės stovi įvairiose pasaulio vietose. Europoje jų yra 333,000, japonų Okinavos saloje — 48,000, Pietų Korėjoje — 41,000, Filipinuose — 18,000, Panamoje — 9,500, Guantanamo uoste, Kubos saloje — 2,300. Dar apie 74,500 amerikiečių yra įvairiuose karo laivuose.

Šalia tu pastoviai laikomų įgulų, daug amerikiečių karių dalyvauja įvairuose manevruose. Jau vyksta dykumų karo pratimai su Egipto daliniais. Šiuose „Bright Star“ pratimuose dalyvauja 5,000 amerikiečių. Prasideda NATO metiniai manevrai „Autumn Forge“, kur dalyvaus 17,000 Amerikos karių. Sudane „Natural Bond 83“ pratimuose dalyvaus 450 amerikiečių. Su Somalijos kariuomene pratimus atliks 2,800 amerikiečių. Prasideda „Unitas 24“ karo laivų pratimai, kur JAV laivyno grupė manevruos su Brazilijos, Čilės, Kolumbijos, Ekvadoro, Peru, Urugvajaus ir Venecuolos karų jėgomis.

Šalia pastovių karinių bazių Amerika yra pasiuntusi savo karių: 1,200 marinų į Libaną, Sudane su dviem AWACS lėktuvais yra 550 amerikiečių aviacijos karių, Saudi Arabijoje su keturiais žvalgybos lėktuvais ir 3 skysto kuro transporteriais stovi 600 amerikiečių. Sinajuje tarptautinėje taikos priežiūros kariuomenėje, kuriai vadovauja Norvegijos gen. Frederik Bull-Hansen, tarnauja apie 1,000 amerikiečių. Iš visų užsienio bazių ir laikinųjų įgulų amerikiečiai mažiausiai mėgsta Sinajaus tarnybą. Čia labai nuobodu, tenka gyventi karštoje dykumoje pastatytose kareivinėse. Tarptautinė kariuomenė stebi, kaip Egiptas ir Izraelis laikosi savo 1979 m. sutarties. Amerikos daliniai yra iš 82-tos parašintininkų divizijos. Amerikiečiams tenka budėti 15-jų stebėjimo būstinių ir patruliuoti 140 mylių ilgumo ir 40 mylių pločio dykumos ruožą. Čia nėra žmonių, gyvenviečių ar tinkamų kelių. Dienomis temperatūra dažnai siekia 120 laipsnių, dažnai ištinka smėlio audros. Nors parašintininkai jau surinko 2,300 iš praecitės karų likusių minų ir nesproguusių sviedinių, jų dar daug liko, du amerikiečiai buvo sunkiai sužeisti. Kiti du žuvo automobilių nelaimėse vingiuotose, prastuose Sinajaus keliuose.

Amerikiečiai turi įprastas kareivines pramogas, jie pasigenda miestų, kur galėtų patriukšmauti, praleisti laisvalaikį. Daug valandų užima sportas. Sakoma, kad Antrasis parašintininkų batalionas nuo gimnastikos ir klanščių prarado 2,080 svarų svorio, po tris svarus kiekvienam vyrui. Šioje tarnyboje kiekvienas turi praleisti šešis mėnesius. Batalionas laukia rugsėjo mėn, kada jis grįš į Fort Bragg. Tada kariams pasibaigs nuobodulio pilnos dienos svetimose dykumose.

Kinija stiprina branduolinę jėgą

Londonas. — Britų leidžiamas karo laivų apžvalginis leidinys „Jane's Fighting Ships“ šių metų raporte rašo, kad Kinija pagamino vieną ar du branduoline energija varomus povandeninius laivus, kurie nešioja po 16 branduolinių galvutėmis ginkluotų raketų. Tokių laivų kinai planuoja turėti penkis. Laivai panašūs į 8,000 tonų britų „Polaris“ povandeninius laivus. Tuo Kinija įsijungė į strategines raketas vežiojančių povandeninių laivų „klubą“, kuriame iki šiol buvo Prancūzija, Amerika, Sovietų Sąjunga ir Britanija.

— Argentinos geležinkeliai sustojo, darbininkams paskelbus 24 val. streiką.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pakistano Khairpur mieste apie 20,000 minia sudegino valdžios įstaigą, du bankus, mokesčių rūmus. Suimta 100 žmonių. Riaušėse žuvo 14 žmonių, jos vyksta 11 miestų.

— Kovose tarp Libano krikščionių milicijos ir druzų pirmadienį žuvo 8, sužeisti 32 žmonės. Druzu artilerija apšaudė Beirutą.

— Jungtinių Tautų gen. sekretorius Perez de Cuellar atvyko į Pietų Afriką, vėliau lankys Angolą, tarsis dėl Namibijos nepriklausomybės.

— Liepos mėn. sovietai išleido emigruoti 167 žydus, gavusius vizas vykti į Izraelį.

— Šeši demokratų partijos kandidatai į prezidento vietą sutiko dalyvauti serijoje debatų, kurie bus organizuojami įvairiuose miestuose šį rudenį. Debatus organizuoja Dartmouth kolegija ir grupė Atstovų Rūmų demokratų.

— Belgija ištrėmė jau 6 sovietų ir Rumunijos diplomatus. Suimtas aukštas belgų užsienio prekybos pareigūnas, kuris prisipažino pardavęs komunistinių šalių diplomatus svarbius prekybos ir pramonės dokumentus.

— Lenkijoje prasidėjo darbininkų „dirbk pamažu“ kampanija. Į Gdanšką penktadienį atvyksta vicepremjeras Rakowski, kuris susitiks su laivų dirbtuvių darbininkais. Valdžios spauda įspėjo darbininkus, kad jie uždirbs mažiau zlotų, jei klausys pogrindžio kurstytojų ir nedirbs.

— Čado sostinę atskrido aštuoni Prancūzijos kovos lėktuvai.

— Nigerijos demokratinuose rinkimuose į senatoriaus vietą kandidavo Biafros provincijos, kuri bandė atsiskirti, vadas Ojkwu. Jis pralaimėjo buvusiam sveikatos ministeriui.

— Sovietų užsienio prekybos viceministeris Boris Gordejev pareiškė Atstovų Rūmų nariui Edward Zorinsky, kad Amerika turėtų pirkti daugiau prekių iš Sovietų Sąjungos, kuri perka Amerikos kviečius. Sovietai ypač siūlo savo automobilius, pasak Zorinsky.

— Indijos valdžia paskelbė, kad sezoniniai monsunų lietus apėmė 3.7 mil. akrų žemės, padarė 240 mil. dol. nuostolių, potvyniuose žuvo 982 žmonės.

— Maskvoje į Britanijos ambasados kiemą įvažiavo automobiliu nežinomas vyras. Jį tuoj atsivijo sovietų milicininkai, primušė ir ištraukė iš kiemo. Gatvėje mušdami, milicininkai nuvilko pabėgėlį į milicijos mašiną. Britų ambasada pareiškė protestą sovietų vyriausybei.

Kun. A. Svarinskas apie savo teismą

Noriu padaryti keletą išrašų iš bylos — teismo nuosprendžio. Išvažiuojant Vilniuje atėmė kaltinamąjį aktą — 70 psl. Mano byla turi 5465 puslapius!

Iš nuteisimo kaltinamojo akto 1983.IV.22. Todėl yra pagrindas kaltinamajam A. Svarinską atiduoti teismui. Į teismą posėdį netikslinga kviešti liudytojus: S. Sotničenko, B. Matuliuoką, P. Milių, A. Mačį, Būrį, A. Gudaitienę, J. Bernotaitę, V. Jonaitienę, V. Valeikį, O. Tamašauskienę, A. Juodeikienę, G. Gudavičiūtį, P. Kaciūšį, S. Kaplanienę, E. Matoniene, J. Plitniką, L. Rudzionytę, J. Bagdonienę, S. Sadauskienę, B. Kulpinskaitę, N. Mizarą, Z. Kubilių, Z. Kamarūną, S. Kebleri, R. Znamenskienę, V. Cukurą, kurių parodymais nustatytas aplinkybės galima patikrinti ir kitais įrodymų šaltiniais.

Liudytojai A. Keina, J. Kauneckas, V. Vėlavičius, V. Stakėnas, L. Kalinauskas, M. Gavėnaitė neparodė apie faktus, kurie susiję A. Svarinskui pateiktą kaltinimus, todėl ir šie liudytojai ir posėdį nekvičiama. Liudijančių iš pamokslų buvo 21, 3 neatvyko, iš jų 11 partinių, 4 komjaunimo, 4 nepartiniai.

Dar apklausė kun. A. Gražų

ly ir keletą žmonių iš Igliaukos, bet ir jie prieš mane nieko neparodė, todėl ir jų nekvičiama. Baudžiamoji byla Nr. 09-2-003-83.

Tardė prokuratūros ypatingų bylų tarytos Egidijus Bickauskas, kilimo įjezietis. Teisė: LTSR Aukščiausio Teismo pirmininko pavaduotojas M. Ignotas, tarėjai E. Treinienė ir A. Jašmantas, sekretorė V. Ceikauskaitė. Tardytojai talkininkavo 5 saugumo tardytojai: papulinkinis Markevičius, majorai: Pilelis, Reiny, kpt. Jurkšta ir vyr. leit. Vydzenas.

Pasak tardytojo, byla didelė, o man atrodo, kad dirbtina ir daug popierių.

Išnagrinėjus bylą, teismine kolegija nutarė teisiamasis A. Svarinskas, siekdamas susilpninti tarybų valdžią ir dangstydamasis tikinčiųjų teisių gynimu, nuo 1978 m. iki 1983 m. sausio mėn. sistemingai raštu ir žodžiu šmeižė tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, ragino prieš ją kovoti. Žemino TSRS tarptautinį prestižą. Pamoksluose tikintiesiems bei, taip vadinamo, tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto vardu paruoštuose dokumentuose A. Svarinskas pateikdavo iškreiptus arba išgalvotus faktus ir šmeižikiškus prasimanymus, aukštino asmenis, veikusius prieš tarybų santvarką ir skatino pasekti jų pavyzdžiu, ragino lauzyti tarybinės įstatymus, reguliojančius bažnyčios atskyrimą nuo valstybės ir nepaklusti vietinės valdžios organams.

Pamokslų buvo iš pradžių 29, bet sugedo šnipų užrašytos magnetofono juostelės. Todėl paliko tik 18: 4 Kybartuose, 4 Kalvarijoj, 3 Viduklėje, 2 Šiluvoje, 2 Miroslave, 1 Žagarėje, 1 Pagramantauje ir 1 Veiviržėnuose. Štai ką apie pamokslus kalba kaltinamasis teismo sprendimas.

Juose teigė, kad valdžios organai administracinėmis priemonėmis varžė pagrindines tikinčiųjų ir bažnyčios teises, ypač diskriminavo tikintįjį jaunimą ir mokleiviją, persekiojo tikinčiuosius ir dvasiškius, sąmoningai nekojo su dvasiškių ir bažnyčių užpuolimais, nesiekė išaiškinti tikrųjų kunigų žudikų. Neslėpdamas savo priešikumo tarybinei santvarkai A. Svarinskas pamoksluose įrodinėjo, kad tarybų Lietuvoje, socialinio gyvenimo būdo pasėkoje plačiai paplitusios tokios socialinės ydos, kaip girtavimas, tinginavimas, alkoholizmas, chuliganizmas, paleistuvystės ir venerinės ligos. A. Svarinskas ragino daugiau jėgų ir laiko skirti vadinamam „Tautos atgimimo“ reikalui, propagavo pasipriešinimą tarybinei santvarkos idėjai.

(Bus daugiau)

KALENDORIUS

Rugpičio 24 d.: Baltramiejus, Mykolė, Jaunutis, Aušrinė.

Rugpičio 25 d.: Liudvikas, Patricija, Gilius, Liudyte.

Saulė teka 6:04, leidžiasi 6:41.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 85 l, naktį 70 l.

SKAUTYBĖS Kiekelis

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W 65th St., Chicago, IL 60629

ATLANTO RAJONAS

Atlanto Rajono
Seserija

Atlanto Rajone gyvena aštuoni vienetai su 312 registruotų sesių, kurie randasi keturių simtų mylių atstume. Boston, Mass. "Baltijos" t-tas Elizabeth, N.J. "Palangos" V. ja, Hartford, CT. "Šatrijos" V. ja, New York, N.Y. "Neringos" t-tas, Philadelphia, PA "Laisvės Varpas" — mišri V. ja, Washington, D.C. "Rambynas" mišri V. ja, Waterbury, CT "Neries" t-tas, Worcester, Mass. "Neringos" t-tas. Bostone, New York'e ir Washingtone taip pat gražiai dirba trys vyr. skaučių židiniai, kurių tikslas padėti vienetais, pamiršti jų veiklą.

Veikla koordinuojama kartu su Atlanto rajono Broliais. Rudenį ir pavasarį ruošiami bendri vadovų suvažiavimai nustatyti Rajono veiklos gaires.

Stovyklaujame taip pat su broliais ir akademikais, sudarant bendrą vadovybę, kurią koordinuoja Rajono vadovai.

Vykdomi vadovų lavinimo kursai, kuriuos ruošia LSS ir LSB vadovai, praveda Seserijos ir Brolijos lavinimo skyriaus vedėjai. Atlanto rajone

įvyko ir pirmoji skaučių ir skaučių sporto šventė, kurią pasekė ir kitų rajonų vienetai, viso jau turėta 25. Amerikoje pirmoji skaučių,čių Kaziuko mugė įvyko Bostone skautininkė Elenos Gimbutienės pastangomis, ir tik po to pradėjo ir kitų Rajono vienetai Kaziuko mugės ruošti.

Atlanto rajono vadovai, susitarę su amerikiečių skautais, pradėjo vesti "Miško ženklo" kursus, sudarant lietuviškas skaitis, kurių buvo net keturiuos laidos, ir jas baigė 50 gilvelistų.

Atlanto rajonas davė Lietuvos Skautų sąjungai du Pirmijos pirmininkus ir vieną pirmininkę, dvi vyriausias skautininkes, ir du vyriausius skautininkus, o taip pat daugelį vadovų, užimančių įvairias pareigas Taryboje bei Seserijos ir Brolijos vadovybėje.

Šiuo metu Atlanto rajonui vadovauja Rajono vadovai s. fil. Romas Jakubauskas, LSS rajono vadovė j.s. Genė Treinienė, LSB Vadovė s. fil. Apolinaras Treinys ir ASS rajono vadovė v.s. fil. Petras Molis.

j.s. Genė Treinienė
Atlanto rajono vadovė.

ROMUTĖ STOVYKLON NEBENUVYKO

Tavo balso aidas skęsta
Zieduose.
Juos nuskynus, prisiminstu
Tavo dainą
Ir suprasiu, kad Tavo
nėra...
M. Stankus-Saulaitė

Romutė Marija Paliulytė

Prieš penktą metų Waterbury žuvo veikli "Neries" tunto vyr. skautė sl. Romutė Paliulytė, sulaukusi vos 20 metų amžiaus. Per trumpą savo gyvenimą veikliai pasireiškė Lietuviškos Skautybės gretose. Ir žuvo eidama skautiškas pareigas — grįždama iš suelgus, kurioje ruošė seses skautes išdžiūti — iš pareigų, kurių kitos atsisakė. O juk galėjo atsisakyti ir ji; galėjo namuose, tėvelių jaukioje sodyboje gerėtis paslaptinai pavakario prieblanda. Šaukiama skautiškos pareigos išėjo ir nebesugrįžo...

Sužadinti ir sukrėsti buvo me 1978 m. rugpjūčio 8 d. ryte, sužinoję, kad išvakarėse tragiškai žuvo, (girtu vairuotojo užgauta), mūsų mylima Romutė Marija. O ką bekalbėti apie jos šeimos narius — tėvelius Albina ir Kazimierą Paliulius bei sesutę Joana, o taip pat kitus gimus. Nulūždomė netekę malonios asmenybės, darbščios ir pareigingos jaunuolės noriai įsijungusios į visokeriopą Waterbury lietuvių jaunimo veiklą.

Lankė ir baigė lituanistinę mokyklą, kuriai vėliau mieliai talkino. Veikli "Neries" tunto skautė ir jauna vadovė. Entuziastinga tautinių šokių sambūrio "Ratelis" šokėja. Visur kruopščiai ir pareigingai atlikdavo savo įsipareigojimus.

1978 m. pradžioje su dviem sesėmis — A. Bulotaite ir R. Kėmežaitė dalyvavo Australijoje vykusiame šeštojoje LSS Tautinėje stovykloje, kaip LSS Seserijos skelbto konkurso pirmos premijos (1,000 dol.) laimėtoja. Iš tos stovyklos grįžusios sesės tų metų Kaziuko mugėje įrengė Australijos kempelį su žemėlapiu, nuo

traukomis ir kt., supažindindamos su VI-sios Tautinės stovyklos įvykiais, padainuodamos Australijoje išmokyti dainų. Buvo sužavėtos Australijos jaunimu, tenyčių lietuvių nuosirdumu.

Ruošė Romutė ir j VI-tąją LSS Tautinę stovyklą vykusią Paxton, Mass., bei tęsti farmacijos studijas Connecticut universitete — U. C. Kūrė gražius ateities planus. Deja... Romutė stovyklon nebenuvyko.

Siemet, Kanadoje vykstant LSS Jubiliejinei stovyklai, Romutės artimieji ir draugai rinkomės Waterbury lietuvių kapinėse prie jos kaimo ženklinančio dail. Simo Augaicio sukurtu ir jos dėdes praloto K. Dobrovolosko pašventinto paminklo. Rinkomės paminėti jos iš mūsų tarpo išsiskyrimo liūdnos penkių metų sukakties. Praėjo penkeri metai bei Romutės Marijos. Neišblėso jos prisiminimas. Skaudžiomis širdimis ir kantriai atsivildavimu Viešpaties valiai šeima priėmė šį kryžių malda — "Teesie Tavo valia..."

Šv. Mišios už Romutė, jos mirties penktose metinėse, buvo aukojamos klebono Jurgio Viltiausko Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje Waterbury. Po Mišių dalyviai susirinkę pusryčiams gražioje Paliulių šeimos sodyboje dar kartą dalinosi prisiminimais apie

Rajono vadovės j.s. Genės Treinienės vedamos, Jubiliejinės stovyklos parade žygiuoja Atlanto rajono sesės. Nuotr. Teresės Gaidelytės

VIEŠNAGĖ ATLANTO RAJONE

Trečiadienį, rugp. 3 d., virtinė vadovų, sesių ir brolių, nuvingiavo stovyklos takais į Atlanto rajono pastovyklę, kuri šiuo atveju buvo visai ne prie Atlanto, bet ant kalnelio...

Prie vartų mus pasitiko sesės su budintia skautininke. Čia ant kalnelio buvo padėta puošni svecių knyga, į kurią visi atsilankiusieji pasirašė. Kai kurie svecių atnešė ir dovanų, kurias įteikė rajono vadovėi j.s. Genėi Treinienėi.

Atsilankiusius pasveikino sesė vadovė ir oficialią programą pakvietė vesti v.s. Laima Kiliulienę. Sveciai gėrėjosi ne tik gražiomis sesių ir vadovų gretomis, bet ir gražiais pastovyklės papuošimais, kurie buvo padaryti iš miško medžiagos ir Atlanto vandenyno išmestų, sesių atsivežtų gėlių ir kriauklių.

Sesės svecius pasveikino skambiu rajono šūkiu. Tada buvo piešiamas paveikslas, su atitinkamais paaiškinimais, tema: kaip kūrėsi Atlanto rajonas. Rajonas buvo pavaizduotas kaip auganti gėlė, kurios žiedlapiai buvo visų vienetų pavadinimai.

Visus smagiai nuteikė paukštytės, kurios šokdamos "Suk, suk, ratelį", apipynė viduryje aikštės pastatytą stulpą, tuo parodydami, kad nors mūsų rajonas ir yra išsiklaides kaip tie margaspalviai kaspinai, bet stovyklos, suvažiavimai ir pan. supina visas seses į vieną gražią pyne skautiškoje veikloje ir bendravime.

Nuskambėjo Atlanto rajono daina, gražiai sutikta visų svecių. Visi buvo kviečiami aplankyti šiam rajonui apibūdinti šiai dienai paruoštas stotis. Tarp tų stotčių buvo Oro paštas, kur kiekvienas gavo po kortelę, kurioje įrašė vieno kį ar kitokį linkėjimą ar sveikinimą, kurie, balionų pagalba, buvo paleisti pavėju per vėliavos nuleidimą.

Toliau, sveciai pasirašė ant milžiniško autografo lapo, kad sesės prisimintų šią stovyklą ir ten sutiktus naujus draugus. Dar kitoje stotyje buvo išduodami lapai, kuriuose reikėjo surinkti parašus stovyktautojų, apibūdintų vienu ar kitu būdu. Tai buvo savotiškas galvosūkis.

Atlanto sesės visus pavaišino skania žuviene, nes to

Amžinojo stovyklon išvykusių Romutė...

Ir eidama dar vieno
Kas ateitų ir tyliai,
saulės nuramintais
vakarais klausytų, ką kalba
žemė ir dangus,
kai mes nutylam.
M. Stankus-Saulaitė
Kor.

ATLANTO RAJONO DIENA

Rugpjūčio 3 d. Jub. stovykloje vyko Atlanto rajono diena.

Išsipustę, išsipošę Atlanto rajonas pradėjo savo dieną šv. Mišiomis, kurias laikė Seserijos dvasios vadovai v.s. kun. J. Vaišnys. Jį prie altoriaus rajone atlydėjo sesės nešdamos rajono gairę, visus kaklaraščius ir krepšelį su skaučių surašytomis intencijom. Tuo metu buvo skaitoma:

1. "Nešdamos pastovyklės gairę, prašome sustiprinimo ir globos mūsų stovyklavime".
2. "Nešdamos paukštytės, skautės, prityrusios skautės, ir skautininkės kaklaraščius, prašome, kad stovyklaudamos kartu pajustumė seseriškumą, draugiškumą, artimo meilę ir vienos kitas geriau suprastume".

3. "Nešdamos visų sesių intencijas, prašome išklausti mūsų prašymus".
Mišiose skaitė: R. Pliuškonytė, N. Šnipaitė, G. Dabrilaitė, V. Grabauskaitė, L. Švarcaitė-Kormos.

Mišių auką atnešė ps. B. Banaitienė ir N. Šnipaitė. Į vėliavų pakelimą atžygiavo visos rajonas. Vėliavininkės: J. Bartytė, D. Mironaitė, J. Ivaškaitė, V. Dantaitė, R. Chiraitė, N. Česonytė, D. Matulaitė, S. Hodges ir G. Rastonytė.

"Atdarykit vartelius ir įleiskit svetelius". Didžiausias būrys vadovų net pora minučių anksčiau susirinko prie rajono vartų. Pasirašė į svecių knyga, buvo sutikti vadovės, kuri gana ilgai ten turėjo stovėti, nes sveciai ėjo ir ėjo... Kvieslio žodį perskaitė ps. L. Kormos, visus pasveikino vadovė j.s. Genė Treinienė, šventės programą vedė v.s. L. Kiliulienė.

"Atlanto rajone 8 vietovės, dirbame atskirai, o kai reikia — sueinam kartu ir supinam vieną juosta".

Piešdamos paveikslą pristatė visos Atlanto rajono vietovės, sušuko gražų, komplikuotą šūkį, o paukštytės labai pradžioje savo šokių.

Antra šventės dalis irgi buvo labai įdomi. Visi galėjo pasiūlyti laiškelius "oro" paštu, priišanč lapelius prie balionų, galima buvo pėšti ar rašyti sveikinimus ant milžiniško psveikinimo, arba dalyvauti prašymų rinkimo konkurse. Graži buvo ir parodėlė, kur, kaip ir Kanados rajono dienoj, jaunimas daugiausia žiūrėjo nuotraukas ieškodami savęs ir savo draugų. Dėmesio verti sesių darbai "Mano šeima". Seserijos prityrusių skaučių sk. vedėja v.s. L. Milukienė prieš Jubiliejinę stovyklą pravedė konkursą "Mano šeima". Kiek mačiau — sesės gražiai darė atliko — nupiešė šeimos medžiagos ir aprašymais, buvę dūžius, rašė istorijas, kitos ir nuotraukų pridėjo. Jei tuos darbus jų tėveliai pasaugotų kol jos užaugo — jais džiaugsis jų vaikai.

Atlanto rajono diena užbaigta vėliavų aikštėje, 7:15 val. vakare, kai čia, su daina, rajonais atžygiavo visa Seserijos stovykla, viso 347 skautės. Atlanto rajonas atžygiavo pilnomis uniformomis, su gaire, dainuodamos, nešdamos spalvotus balionus su prie jų pritvirtintais laiškeliais. Laiškučių turinys, įrašytas svecių ir skaučių, įvairus — vienuose reikiama viltis pasimatyti ateinančioje stovykloje, kitose — šposaujame: "Hello! If you find this, send chocolates & money to this camp. We are desperate!"

Atlanto rajono sesės pasidalino balionais su visom kitom (kiekviena jų turėjo po tris!) ir tada visos su ovacijom paleido juos į orą.

Iš "Spinduliai"

ACIŪ!

v.s. Danutė Eidukienė labai dėkinga "Akademinės Skautijos leidyklai" už trisdešimt knygų, kurias gavo stovyklos reikalams.

VIEŠNAGEI BAIGIANTIS

Mieli Broliai ir Sesės,

Kaip sapnas praslinko mano viešnagė jūsų žemyne. Dėkoju jums už nuosirdžias, gražias dienas ir valandas per Pasaulio Lietuvių Dienas Chicagoje. Jubiliejinėje "Aušros" stovykloje, būdamas man brangioje jūsų draugystėje, atsisveičiuoju lietuviškoje skautystėje ir tikiu, kad užmegztos pažintys dar ilgai klestės.

Linkiu jums visiems visą geriausio ir manau, kad vieną dieną vėl pasimatysim jūsų žemyne ar Australijoje.

Jūsų brolis iš
kengūrų žemės
u.s. fil Balys Barkus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

SKAUTIŠKI IVYKIAI CHICAGOJE

Rugsėjo 18 d. — "Aušros Vartų" tunto iškilminga sveikalaikių Jaunimo centre.

Spalio 22 d. — Chicago skautininkių susipažinimo pobūvis "Tėviškės" parapijos salėje.

Clevelande

Rugsėjo 24 d. — "Vasara palydint" pokylis. Rengia "Neringos" skaučių tuntas.

Gyvenimas — neilgas, ir gyvenimas turi būti pilnas — štai dvi mintys, kurios turi tvarkyti mano gyvenimą.
Kur. K. Barauskas

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8. antr. 12-4; penkt. 10-12. 1-6

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETRIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

A. Šifrinio vedami

PO OKUPUOTĄJĄ LIETUVĄ

Abraomas Šifrin (Abraham Shifrin) atliko didžiulį, tiesiog neįtikėtiną darbą: jis paruošė „Vadovą po Sovietų Sąjungą“, bet ne po tą, kurią mums pateikia Inturistas ir kitos sovietų propagandinės įstaigos. A. Šifrinas surinko duomenis apie sovietų koncentracijos stovyklas, psichiatrinę ligoninę, psichiatrinę ligoninę, kalėjimus ir pateikė jų smulkios žemėlapius. Iš viso knygoje aprašytos 1976 koncentracijos stovyklos, 273 kalėjimai, 85 „psichiatrinio gydymo“ įstaigos. Medžiaga suskirstyta ir pateikta pagal sovietines respublikas. Pateiktos ir jų atskiros schemas, kur sužymėtos minėtos „institucijos“. Be jų, atspausdinta nemaža dokumentinių koncentracijos stovyklų nuotraukų bei piešinių. Visa medžiaga labai tiksliai nurodyti ir aprašomų įstaigų adresai, apimtis, kalinamųjų asmenų skaičiai ir pan.

Bet kas tas A. Šifrin? Jis gimė 1923 m. Minske ir ligi 1941 m. gyveno Maskvoje. Jo tėvas Izaokas Stalino laikais buvo apkalintasis „priešrevoliucine“ veikla, buvo kalinamas koncentracijos stovykloje 10 metų ir ten mirė. Jo sūnus Abraomas II pasaulinio karo metu buvo mobilizuotas ir raudonąją armiją. Kaip kalinio sūnus tarnavo drausmės batalione, karo metu buvo du kartus sužeistas, iš kariuomenės paleistas jau karininku. Bet 1953 m. buvo suimtas, nuteistas mirties bausme, kuri pakeista 25 metų kalėjimu. Išbuvęs kalėjime 10 metų ir 4 metus tremtyje, 1970 m. emigravo į Izraelį, kur parašė keletą knygų – savo atsiminimus iš koncentracijos stovyklos laikų. Iš jų buvo paruošti ir dokumentiniai filmai. Šiuo metu jis yra direktorius „Research Centre for Prisons, Psychoprisons and Forced – Labor Concentration Camps of the USSR“. Asmeniškas patyrimas ir šis postas suteikė jam galimybę paruošti minėtą „Vadovą“, kurį 1980 m. vokiečių kalba išleido Šveicarijos knygų leidykla – Schweizer Verlag Stepjans, 380 psl. Vėliau knyga išleista anglų ir kitomis kalbomis. Jos susilaukė didelio dėmesio, nes tai yra tikras „vadovas“ po tas Sovietų Sąjungos vietas, kurios neįsiekiamos spaudoje ir jokiu būdu nerodomos turistams.

Mums įdomi minėto vadovo (USSR Reisefuehrer) kopia. Lietuvai skirta dalis, kuriai paskirti 113-123 puslapiai. Beje Lietuva kelias atvejais minima ir kitose knygos vietose.

Pradėdamas „lietuviškąjį“ knygų skyrių, A. Šifrinas pastebi (113 psl.), kad akylus turistą Lietuvoje galėtų rasti 11 koncentracijos stovyklų ir 7 kalėjimus. Šia proga paminėtina, kad A. Šifrinas savo knygoje niekur griežtai nesikiria politinių kalinių nuo kriminalinių, nes tai esą neįmanoma. Mat, oficialiai Sovietų Sąjungoje „politinių kalinių nėra...“ Praktiškai politinių kalinių atskiri kalėjimai labai reti ir jie įvairiais sumetimais yra sumaišyti su kriminaliniais. Tai, žinoma, labai sunkina jų bausmės laiką. Bet grįžkime prie A. Šifrinio vaizduojamosios Lietuvos.

Vilniaus mieste esą 4 kalėjimai ir 3 koncentracijos stovyklos, iš kurių viena skirta vaikams. Garsiajame Lukiškio kalėjime kalinamos moterys ir vaikai, žinduolius įskaitant. Netoli Gedimino aikštės, Lenino prospektu ir konservatorijos yra KGB pastatas ir ypatingas kalėjimas, kuriame laikomi politiniai kaliniai, Antakalnio gatvėje esančioje

psichiatrinėje ligoninėje esą „gydomi“ (kalinami) Lietuvos kovotojai už žmogaus teises. Prie Gedimino aikštės yra okupuotos Lietuvos vidaus reikalų ministerijos įstaiga. Trakų gatvės šiaurinėje dalyje yra speciali vidaus reikalų ministerijos (KGB) mokykla, kurioje paruošiami koncentracijos stovykloms bei kalėjimams skirti kadriniai. Šia proga A. Šifrinas pažymi, kad didžioji jų dalis kilusi ne iš Lietuvos, bet atvežta iš Azijos dalyje esančių respublikų – Uzbekistano, Tadžikistano, Turkmenijos. Tai daroma todėl, kad azijatai, nemokėdami vietinių gyventojų kalbos, negalėtų su jais intymiau bendrauti.

Vilniuje taip pat įkurdinta Baltijos karinė divizija, skirta galimiems suklimams malšinti ir rusifikacijai stiprinti. Prie Lenino skvero yra ok. Lietuvos aukščiausiojo teismo pastatas, kur kai kuriais atvejais teisiami Lietuvos žmogaus teisių kovotojai. Lenino prospekte įruožta „Neringos“ kavinė esanti ypatingai KGB „globojama“. Čia renkasi lietuviškas jaunimas, atvyksta ir užsieniečiai. Taigi yra įruožti įvairūs rekordavimo įrenginiai.

Už Vilniaus geležinkelio stoties, einant Rasų kapinių link, įruožta koncentracijos stovykla, kurioje laikomi 500-600 jaunuolių, 14-18 m. amžiaus. Netoli tos vietos, buvusio seno vienuolyno pastatuose, yra dvi vyrų koncentracijos stovyklos, „Saraga“ vadinamos. Aukštesnio techniško išsilavinimo suimtieji čia talkina techniško tyrimo darbuose. Greta įruožta stovykla, kurioje laikoma 500 alkoholiukų. Minimi stovyklų viršininkai pulk. Lukšras, pulk. Adumajtis, plk. lt. Nowikow, „antisemitas“ Antonas Lumbas“, plk. Protšukanov. Pateiktos ir minėtų stovyklų schemas, pagal kurias minėtas stovyklas galėtų nesunkiai surasti ir mūsų penkiadieniai turistai.

Šiauliuose esą įruožtos dvi koncentracijos stovyklos, kuriose kalinama daugiau kaip 1500 suimtųjų. Alytuje esančioje stovykloje laikoma 1000 kalinių, o Jonavos apylinkėse net 5000. Jie čia pastatę ir Chemijos kombinato įmones.

115 psl. autorius pažymi, kad lietuviai gali daug ką papasakoti apie koncentracijos stovyklas, nes beveik iš kiekvienos jų šeimos buvo išstremti į Vorkutos, Norilsko, Kolymos, Kazachstano ir kt. vergų stovyklas. Nepamirštam ir moterys: Panevėžyje įruožta joms skirta stovykla, kurioje kartu su jų vaikais laikoma apie 200 moterų, dirbančių daugiausia tekstilės pramonėje.

Skaitant minėtą „Vadovą po Sovietų Sąjungą“ ir atidžiau stebint jo lietuviškąją dalį, kyla klausimas, kodėl tokio ar panašaus „vadovo“ per 40 metų neparuošėme mes lietuviai? Kodėl tai galėjo bent iš dalies atlikti toks Abraomas Šifrinas, o mes, ypač mūsų veiksniai – neadiko. Dar blogiau, kad, rodos, niekas nė nebandė šio darbo dirbti. O juk nesunkiai tai buvo galima padaryti.

Žinoma, mūsų pačių paruoštas toks lietuviškas „vadovas“ po okupuotąją Lietuvą galėjo būti platesnis, detalesnis, apimantis ne tik kalėjimus, koncentracijos stovyklas, bet ir visas kitas lietuvių gyvenimo sritis, kur buvo vykdomas religinis, kultūrinis ir fizinis genocidas. Taigi medžioklė jau 40 metų vyksta, o mes dar savo šunų lakinti nė nepradėjome... b. kv.

NIKARAGUA – II-JI KUBA JAV PAŠONĖJE

Buvolengva komunistus ten išileisti, bet bus sunku juos iškrapštyti

BS. AS.

Dar, rodos, tai įvyko taip neseniai, o šiomis dienomis Nikaraguos komunistai jau šventė IV-ąją prieš Somozą pergalės metinę šventę. Stebėjusieji šiuos politinius įvykius prisimena, kad JAV vadovaujamos buv. prezidento J. Carterio, lyg visiškai nesuprasdamos komunizmo siekimų ir grėsmės pasaulyje, tiesiog padovanojo Maskvai naują auką – Nikaragvą.

Siuo metu JAV vyriausybei, besiginant nuo komunistinio siaubo įsigalėjimo beveik prie pat jos sienų, tenka nemažai pasistengti, kad šią grėsmę kiek galint atitolintų. O ta grėsmė labai reali, kaip apie tai rašo „Reader's Digest“ 8. m. rugpjūčio numeryje.

Kubos vaidmuo

Siuo metu Kuba gyvena iš sovietų gaunamų 12,800,000 dol. dienpinigių. Šiais pinigais Maskva apmoka savo valsalui už kraują ir prakaitą samdomų karių, laikomų Afrikoje, Afganistane, na, ir pastaruoju metu Nikaragvoj.

Iš Sovietų S-gos Kuboje gaunami ginklai vandens ir oro keliu yra permetami sukiliams į El Salvadorą. Tuo būdu „sukilimas“ El Salvadoro

nėra vietinio pobūdžio: ji remia visomis įmanomomis priemonėmis Maskva. Tai mažame El Salvadoro JAV, remdama demokratiškai rinktą žmonių vyriausybę, kovoja prieš Sovietų Rusiją ir jos satelitą – Kubą. Aišku, kad komunistų įsigalėjimas El Salvadoro tepagreitintų bolševikų įsiviešpatavimą ir visos Centro Amerikos sukoministiniama. Per dešimtmečius diktatoriniai, oligarchų kontroliuojami, režimai neįvykdė socialinių reformų, ruošė dirvą komunizmo įsigalėjimui.

Bet tam tikruose JAV vyriausybės sluoksniuose tikiama, kad Amerika dar gali padėti vidurio Amerikos valstybėms atsigrąžinti nuo komunistinės grėsmės, tačiau vidaus priešas, susukęs gūžtas Kongrese, kliudžia valdžiai atlikti šią taip svarbią šio dešimtmečio pareigą. Taip puz liepos 28 d. Kongreso liberalai, kaip pareiškė vienas Kongreso narys, pasitarnavo Maskvai, nubalsuodami 228 balsais prieš 195 nutraukti finansinę paramą teikiama Nikaraguos partizanams. Niesa, ta kova Kongreso rūmuose dar

nebaigta, nes šiuo klausimu taip pat turės pasisakyti ir Senatas. Tikėtina, kad tuose rūmuose dar yra pakankamai šviesių protų, galinčių numatyti KGB užmacias.

Kas pakeitė diktatūrą?

Nicaraguos sukiličiai laimėjo prieš Somozą, nes JAV neparodė geros valios, paremti savo buvusį ištikimą sąjungininką. Iš antros pusės, prieš Somozės režimą buvo nusistatę visi beveik visa 2,7 mil. liaudis. Mat, laimėtojai žadėjo laisvus rinkimus. (Past. paruoštas pagal Maskvos išbandytą receptą – aut.), išdalinant žemę jai dirbantiems, privaloma nemokama visuotinė švietimą, nemokama gydymą ir t. t., tai yra visus taip žmogui artimus dalykus, kurie jį atpalaiduoja nuo kasdieninių rūpesčių.

Tačiau Maskvoje paruošti pažadai buvo tik melas. Rinkimai esą atidėti net ligi 1985 m. Bet ar tai bus įvykdyta, tuo niekas netiki. Ūkinis gyvenimas kasdien smunka – įvesto maisto kortelės. Nicaraguos valdžią sudaro 9 sukiličiai komendantai, paverę kraštą policine valstybe. Šie „ministrai“ dėvi

kariškus drabužius ir prie jų šonų tabaluoja ant diržo priekštae naganas. Nežiūrint krašte siaučiančios infliacijos „ministrai“ neblogai vertiasi: kiekvienas turi bent po dvi nusavintas buvusių societų, atseit buožių, vilas, tarnus, automobilius ir stiprią apsaugą. Trumpai tariant, naujieji diktatoriai nesiskundžia, kad jiems ko nors trūkų.

Planuoja ilgiems metams

Atrodo, kad Nikaraguoje komunistai ruošiasi labai ilgai gyvuoti. Keli tūkstančiai jaunų nikaraguičių yra išsiųsti studijuoti į sovietų bloko valstybių universitetus, kiti išvykę į techniškus ir politinius mokslų kursus. Aerofloto b-ve atidarė savo reguliarius skridimus į Managvą. Nikaraguičiai dažnai skraido tarp Maskvos ir Nicaraguos sostinės.

Šią komunistinę ateitį užtikrinti ir revoliucinius laimėjimus saugoti apie 6000 kubiečių, 500 rusų ir kitų rytų sąjungininkų instruktorių. Karišką apmokymą kontroliuoja apie 2000 kubiečių instruktorių. Jie padėjo paversti Nikaraguos ginkluotą jėgą pačiomis stipriausiomis visoje Centro Amerikoje. Be išvardintų, dar priskaičiuojama apie 2000 kubiečių mokytojų, 1500 statybos specialistų ir apie 500 medicinos personalo. Visos ministerijos yra perpildytos kubiečių patarėjų. Ir tas labai suprantama, nes juos ryš bendra kalba. Apie 500 rytų Vokietijos instruktorių moko slaptosios tarnybos meno. Taip pat ir PLO (Palestinos išlaisvinimo organizacija) yra atsiuntusi apie 50 kariškos parngties instruktorių.

Karinės pajėgos

Nicaraguos kaimynai stebisi, kodėl taip baisiai skuba suorganizuoti karines pajėgas. Dabar reguliarioje armijoje priskaitoma apie 20,000 vyrų, kas yra du su puse karto daugiau negu Somozės valdymo dienomis. Be to, dar yra apie 20,000 atsarginių bei apie 50,000 milicijos narių.

Gyventojų skaičiumi turtingasis Honduras turi apie 13,500 vyrų karines pajėgas ir kiek stipresnę karo aviaciją. Bet Nicaraguos diplomatinuose sluoksniuose žinoma, kad jau prieš metų galą Nikaragva gausianti 16 MIG naikintojų eskadrilę. Sandanių armijoje priskaitoma apie 50 T-55 tipo tankų, visi gauti iš sovietų. „Šie ginklai nėra paradams“, sako Honduro armijos štabo v-kas gen. Gustavo Alvarez.

Nicaraguoje yra tai pat įsitūrusi vyriausia El Salvadoro sukiliųjų būstinė sostinės stropiai saugojamame priemiestyje. Čia kubiečiai su sukiličiais planuoja sabotazo veiksmus prieš El Salvadorą.

Sukiličiai prieš revoliuciją

Po ketverių metų „taikingo darbo“ sandanistai susilaukė ginkluoto pasipriešinimo iš vadinamųjų „contras“, priešrevoliucinių kovotojų – partizanų. Šiuo metu šios jėgos siekia apie 7,500 vyrų, apmokytų CIA ir Honduro armijos instruktorių. Prie jų dar būtų galima priskaityti apie 2,000 miksito giminių indėnų, kuriuos sandanistai prievarta iškraustė iš Honduro pasienio. Be šių, dar yra viena mažesnė 500 vyrų grupė veikianti iš Costa Ricos. Jai vadovauja pagarsėjęs komendantas „zero“ – Eden Pastora. Šis buvęs sandanistas pėvelai pamatė, kad kubiečiai ir sovietai komunistai nežiūri Nikaraguos interesus, bet tik komunistinių. Kai kurios partizanų grupės, veikiančios iš Honduro, yra pasiekusios Matagalpos miestą, apie 60 mylių nuo sostinės Managvos. Sakoma, kad liaudis remianti partizanus: mat, žmonės nekėnia kubiečių, įvestų maisto kortelių bei valdžios kišimosi į bažnyčios vidaus reikalus.

JAV vaidmuo

Amerikos vyriausybė susirūpinusi stebi antros Kubos atsiradimą šio pašonėje. R. Reagano vyriausybė nori išlaikyti savo autoritetą, kad „mums esant valdžioje sovietai dar neužėmė nė vienos kvadratinės pėdos svetimos teritorijos“. O tokia tikrai galėtų būti El Salvadoras.

Sio tikslo pasiekti JAV žymiai sustiprino karišką paramą Hondurui: 1983 m. Hondurui yra skirta 30 milijonų kariškos paramos. Apie 50 JAV armijos inžinierių korpuso specialistų dirba prie vieno aerodromo išplėtimo Hondurui. Darbų išlaidos – 13 milijonų dolerių. JAV taip pat stengiasi ūkiškai sustiprinti neturtingą Hondurą, kurio 3,7 mil. gyventojų gal šiek tiek geriau laikosi negu vargingiausi šios srities Haiti piliečiai. Šiai paramai yra numatyta apie 96 mil. dolerių. Tai būtų stiprus prieškomunistinis vaistas.

Reikia tikėtis, kad subūrus visas jėgas ir parodžius daug geros valios, ir Centro Amerikos problemas galėtų išsiaiškinti. Tuo laukia visi eiliniai žmonės, kurie ir daugiausia kėnia nuo ten vyraujančios anarchijos.

Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narės, šventusios vienuoliškos gyvenimo 60 metų sukaktis rugpjūčio 16 d. Pirmoji eilėje: ses. M. Adelė, ses. Aniceta ir ses. Antanina; antroji eilėje: ses. M. Theophila, ses. Alphonsa, ses. Raymonda, generalinė vyresnioji ses. M. Joanela, ses. M. Clemencia ir se. Geraldine, nėra – seselių M. Paulos ir Rose.

SIBIRO SA VARTYNAI

Romanas P. MELNIKAS

61 Net vaikai, jei rodomi, ne tokie kaip Alioša. Jų balsai aštrūs, jie tėvų nebijo, nesiskaito su autoritetais – tai tokie vaikai? Ar tokių Rusijoje turime? Net Aliošos draugai ramūs. Ir čia tokių nesimato. Netoli kitose afišose itališkas filmas, tai dar kiek daugiau tiesos, atvirumo meilės scenose. Toks atvirumas, tapęs įpročiu, ar nenaikina meilės surpatimo? Ji ne taip Ivaną mylėjo, apie kūną nešnekojo. Mylėti yra mylėti. Pagal vakarietišką kultūrą gal mano meilės supratimas yra per prastas? Gal tame mes atsilikę? Meilė man yra draugystė, susijungimas ir atsivėrimas. Aš taip ją suprantu.

Rusiškuose filmuose šių scenų nerodo ir jų vengia... Simboliškai parodomas gamtos vaizdas, krioklys... pasipirta vaza, iš jos teka papiltas vanduo, reiškinys dirvon mėsos sėklos laistymą, lietu ir derliu... Taip pat reiškinys nėštumą, vaiką... Tokį jau šeši mėnesiai kaip įėjusio nešioju. Gal ir nevadinsiu jo itališku vardu – si gvybė grįš į Rusiją. Kaip kitaip galėtų būti? Ivanui gali nepatikti, jei pavadinčiau dekadentišku vardu. Jis teisingai šneka ir man aiškina apie moralę. Alioša, valgydamas ledus, susitėpė švarką, ir ji ilgai valė nosinaite atlapą ir marskinėlius.

– Tu, paršeli, ką tu padarei? Tania barė išsigandusį ir akis žemyn nuleidusį sūnų. – Grįšim namo, pasakysiu tavo tėvui. Įkrips tau žemiau nugaros – ant pasturgalio nenusėdėsi. Kai Alioša pradėjo verkti, ji mažylį apkabino ir paėmėsi už rankos vedė turgun, pro užkimusiais balsais prekes siūlančius pardavėjus, perpjautus apelsinų ir daržoves kaišiojančius jai panosėn. Tai liaudis, galvoje, storos ir vulgarios moterys, kurių ji kažkodėl bijojo ir tokios drąsos joms kartu pavydėjo. Čia visi tokie, lyg pasaulis jiems priklausytų. Nuo to šauksmo, triukšmo ir po kojom mindžiojamų šiukšlių net dangus staiga atrodė karštas, deginantis, nelinksmas, ir ji juto, kad silpsta. Ją jau baidė ir nervino nėštumas ir tokie menki dalykai. Laikas grįžti į namus, staiga pagalvojo ji, ir beveik bėgte pasuko tuo pačiu, jai žinomu keliu atgal. Grįžusi namo, pasakė Ivanui: – Aš noriu grįžti namo. – Gėlyte, važiuosim. Kai paduosiu pareiškimą, reikės daug laiko ir kantrybės. Vakare eisim į kiną. Ką matei afišose? – Kriminalinis filmas. Tokių matėm. Nebeįdomu. – O kitur? – Itališkas. Nuogybės, Ivanai. Tai važiuosim namo? – Vaziuosim. – Tik tu prašymo neuždelsk! Aš jaučiuos čia kaip žuvis ant sauso kranto išmesta. Ivanas stebėjo sūnų ir apniukusią žmoną. Pirmą kartą ji buvo tokia pikta ir atrodė baisiai nelaiminga. Kas su nėšiom moterim pasidaro? Kas joms apsuks galvas, galvoje.

XXII Iš Flavos sužinojęs, Zoltanas ruošėsi Griškos ir Nadios vestuvėms. Kiekviena proga išsiblaškytumai gera! Tuoj po darbo jis linksmai plovė veidą indė ir, purkšdamas vandenį, visa gerkle vengriškai dainavo, ištesdamas aukštas dainos gaidas. Šią liūdną dainą apie kaimietį, žadantį savo merginai sugrįžti į sodžių dar prieš akacijų žiedų byrėjimą, ji dažnai ragino dainuoti sunykusi Flava. Asloj strikšėjo Flavos vištos, mažas parsiukas kriuksėdamas, drėgna nosim badė jo kojas ir kuteno blauzdas. Šio sutvėrimo Zoltanas neatstumdavo Ypač naktį, kai pabudavo Flavos vaikai, verkdamo ir eidavo ant puoduko, o jis neužmigdamas vartėsi ant paklotų miltų maišų. Parsiukas tada landžiojo po jo kojas, ištiestą delną nosim baksnodamas ar čiulpdamas. Tokiomis naktimis Zoltanas nesijautė vienišas. Parsiukas tokiomis progomis buvo vienintelis draugas ir tarsi padėdavo užmigti. Miego taip reikėjo. Jis dažnai būdavo taip pavargęs, lyg jo nugarą būtų sulaužyta, kai dirbo prie miltų, kruopų ar sukratų cukraus maišų kilnojimo vagonė. Sunkiausia buvo su maišais, gulintais ant dulkinų grindų. Reikėjo žinoti, kaip tokius pakelti, užsimoti ir užmesti ant pečių. Dažnai su maišiu jis šlitinėjo pirmyn, atgal ir į šonus. Lyg fokstrota šokdamas stengėsi neparkristi, kad aštuoniadesimt kilogramų nepriplotų jo ant grindų. Net kai merginos įsiūbavusios užmėdavo maišą jam ant pečių, atrodė, tyčia taikėsi nulauzyti jam sprandą. – Ki-ki-ki, – jos juokėsi besitildėdamas, kad jis sukris ant perono. Kartais taip atsitikdavo. (Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių Bendruomenės Bostono apygarda rugpjūčio 14 d. surengė jau 10-tą Lietuvos Bendruomenės Bostono apygardos Lietuvos dieną Maironio parke Worcesteryje.

Suvažiavo gražus būrys lietuvių iš įvairių bendruomenės apylinkių: Bostono, Brocktono, Hartfordo, Worcesterio, Providence, Cape Codo ir net iš Kennebunkporto, Maine.

Pradžioje visi pasivaišino skaniais pietumis. Vėliau vyko jaunimo tinklinio rungtynės. Rungėsi lietuviai su Bostono airiais. Pirmoji grupė buvo mišri, žaidė kartu vyrai ir moterys. Antroje tik vyrai. Laimėtojai išėjo lietuviai. Jiems buvo įteiktos dvi taurės. Viena South Bostono Lietuvių piliečių d-jos, o kita Sandaros klubo.

Po rungtynių visi rinkosi į salę. Apygardos pirm. Jonas Rutenis pasidžiaugė Bendruomenės dirbamais darbais. Pasidžiaugė, kad Amerikos prezidentas Ronald Reagan parąšė laišką Jungtinių Tautų asamblėjai. Tą laišką įteikė Amerikos ambasadorė prie Jungtinių Tautų. Laiške rašoma, kad Amerika nepripažino ir nepripažins Baltijos valstybių okupacijos. Tai esanti džiugi žinia. Šis Amerikos nusistatymas bus praneštas Jungtiniams Tautoms, kaip Amerikos oficialus pasisakymas šiuo klausimu.

Po to, rašytojas Stasys Santvaras kalbėjo apie Chicagoje pastatytą italų kompozitoriaus operą I Lietuvai. Ta opera atsiradusi Italijoje, kada Italija buvo okupuota trijų valstybių ir vyko kovos dėl laisvės. Italai negalėjo statyti operos apie italų kovas, nes jiems neleido okupantai, tai jie pasirinko lietuvių kovas. Iš juostos buvo perduotas ir vienas veiksmas iš tos operos.

Diena buvo graži ir atvykė į šią apygardos Lietuvos dieną džiaugėsi gražiai praleidę laiką.

MINKŲ RADIO VALANDELĖS GEGUŽINĖ

Stepono ir Valentinos Minkų radijo valandėlė rugpjūčio 14 d. surengė savo radijo veiklos 49 metų sukakties minėjimą — gegužinę. Ši radijo valandėlė yra gal viena iš seniausių, o gal net pati seniausia lietuvių radijo valandėlė Amerikoje. 1934 m., jie net transliavo savo radijo programą į Lietuvą. Nors jau daug metų prabėgę, bet Minkų radijo programa vis girdima kas sekmadienį iš stoties WLYN banga 1360 A. M.

Gegužinė — piknikas su įvairia programa vyko Romuvo parke Brocktone. Buvo premijuojami rankdarbiai. I. mą premija 50 dol. gavo Julia Mansfield, 2-ą 25 dol. Barbara Gaillitienė ir trečia 10 dol. Karalina Šiaurienė. Naujosios Anglijos lietuvių gražuolė (Miss Lithuania of New England) buvo išrinkta Verutė Bizinkauskaitė, dr. Petro ir Veronikos Bizinkauskų dukte iš Brocktono.

Šokių laimėtojai: „Mames ir Papes“ polka laimėjo Aleksandras ir Patricia Akule iš Saugos, jaunimo polka — Antanas ir Elena Eringiai iš Theuksabury, valsą — Paula ir Albertas Šiauriai iš Bostono, tango — Ilona Baranaukaitė ir Stasys Urbonas iš Dorchester, twistą — Audronė Liutkonis ir Rimas Karosas iš Quincy.

TAISO SKALBIMO IR DŽIOVIMO MASINŲ IR SALDYTUUVŲ
Kreiptis į Hermaną Dečką
Tel. 585-0224 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

MOSŲ KOLONIJOSE

Beverly Shores, Ind.

LIETUVIŲ DIENA

Beverly Shores, prisiglaudęs prie Michigano ežero krantų, mums mena Palangą, Nidą, Juodkrantę, su gražiomis kopomis, gintarinės spalvos smėliu, kalneliais, daubomis. Tai viena iš gražiausių vasarviečių, netoli nuo Chicago, vedančiais dviem greiteliais, patogus susisiekimas su moderniais elektriniais traukiniais. Planuojamas naujas traukinio susisiekimas tarp Milwaukee — South Bend, 160 mylių per valandą greičiu. Tada Beverly Shores gyventojai Chicago pasieks per keliolika minučių. Nespėsi bendrakeleiviams nė nakties sapno pasakoti.

Lietuviai šios vietovės gyventojai, buvo pirmieji miestelio įkūrėjai — pionieriai. Po Antrojo pas. karo atvykusieji žymniai padidino. Čia veikia Lietuvių klubas, Balfio skyrius, Lietuvos Dukterų draugijos seniūnija. Visuomeninis — kultūrinis gyvenimas gyvas, sklandus, susiklausantis. Kas nori pasibarti, tie nuvažiuoja į Chicago, kur daug dūmų ir dulkių. Čia gi viešpatuoja šūkis: „Vienas už visus, visi už vieną“. Jie yra lietuviški „Mozaikinis vienybės kūrėjai“.

Vasaros metu suvažiuoja daug čikagiečių, dalyvauja rengiamose gegužinėse, lietuviškoje pamaldose. Balfio skyrius tęsdamas nemarius gimtosios žemės tradicijas, organizuoja atliadų dienas. Čia lietuvių sodybas puošia 7 kopytstulpiai ir kryžiai. Kai jie naikinami gimtosios žemės sodybose, pakelėse, čia atstatomi. Dauguma jų yra čia gyvenančio žinomo dailininko Jurgio Daugvilos kūrybos. Jis savo studijoje turi daug liaudies meno kūrybos dirbinių: kraičio skrynias, rankšluostines, herbus, prieverpstes. Medyje išskaptuoti raštai yra originalūs liaudies dirbiniai, muziejinės vertybės. Elenos ir Kazimiero Pocių namo priangio durys mena senovės lietuvių pilii priangius. Netoli esąs kopytstulpis su Šv. Kazimieru, pastatytas prisiminti mui tėvų, kurie palaidoti Sibire.

Liepos 31 d. rengta Balfio gegužinė Stankūnų restorano sode sutraukė per 150 žmonių. Praėjo labai gražiai. Tą dieną buvo švenčiami šv. Onos atliadai. Buvo pagerbta uoli ir veikli Balfio skyriaus pirm. Ona Pulkaunienė, švenčianti 84 gimtadienį. Rugpjūčio 21 d. Pocių sody-

Inž. Kazimieras Pocius sveikina „Dirvos“ spaudos gegužinės dalyvius. Nuotr. Vyt. Kasniūno

boje įvyko Dirvos spaudos gegužinė, surengta ALT S-gos East Chicago skyriaus. Dalyvavo apie 150 žmonių. Spaudos rėmėjai pensininkai, vadovaujami jūrų kpt. Stasio Dagio, atvyko iš Chicago autobusais. Buvo pagerbtas žinomas spaudos rėmėjas inž. Kazimieras Pocius. Dalyvavo Sąjungos pirm. inž. Vaclovas Maziška su ponia.

Rugpjūčio 21 d. Balfio skyrius surengė vietos bažnyčioje Žolinės atliadų minėjimą. Po to Rūtos Arbiensės ir sūnaus dr. Alvydo sodyboje įvyko neolithuanų gegužinė, kur dalyvavo daug jaunimo.

Vasaros sezono gegužinių uždarymo proga, rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p., Jonynų gražioje sodyboje — eglinyje įvyks iškilmingos Lietuvos dienos — gegužinės, rengiami Lietuvių klubo. 12 val. p. p. Šv. Onos bažnyčioje bus lietuviškos pamaldos. Laimingi svečiai bus apdovanoti dail. Jurgio Daugvilos gražiu, vertingu medžio dirbiniu. Antanina Jonynienė, švenčianti 88 metų gimtadienį, aktyvi, lankanti susirinkimus, skaitanti spaudą, padovanojusi Balfui gražią, megtą pagalvę, dabar šiai įvykstančiai gegužinei meža labai vertinga, menišką mežginį. Jadvyga Dambrauskienė, visų renginių uoli talkininkė, taip pat ruošia keletą mežginių. Laimės šulinys bus papuoštas meniškomis vertybėmis.

Lake Villa, Ill.

LIETUVIŲ VASARVIETĖ

Jau 5 metai kai Anelė Kojak iš Chicago tvarko vasarvietę Lake Villa miestelyje prie pat nedidelio West Millmore ežerėlio. Norint rasti smagų poilsį, čia kaip tik yra tinkama vieta, ypatingai, kad Chicago ir apylinkių gyventojams galima greitai ją pasiekti — tik per maždaug valandą su vilium (priklausomai nuo gyvenamosios vietos).

Iš Chicago čia važiuojama 94-ju keliu link Milwaukee. Tada išvažiuojama į 132 kelią, kuris dar žinomas kaip Grad Ave. (West). Tas kelias yra tuoj pat pravažiavus plačiai žinomą Great America pasilinksminimų (karnavalų) vietovę. Tuomet pavažiavus 132 keliu iki Linden Shopping Plazos, reikia pasukti į kairę ir važiuoti po Venetian Village ir ten jau ieškoti pastato pavadinimo Angie's Corner, kuris yra vienas iš pagrindinių šios vasarvietės namų.

Pati savininkė yra pokario metais atvykusi iš Seinų krašto. 18 metų ji čia sunkiai dirbo ir tuomet perėjo į biznį, išgydama dvi tavernas. Prieš penkerius metus nusipirko čia minimą gana apleistą vasarvietę, kurią gerokai pertaisė, aptvarkė ir dabar ji daro visai gera vaizdą ir yra plačiai žinoma lankoma. Čia judėjimas vyksta ne tik vasarą, bet ir žiemą, ruomet į ją susirenka žiemos sporto mėgėjai.

Pati Anelė yra labai darbšti ir maloni moteris. Ji spėjo išauginti gražią šeimą: tris sūnus ir vieną duklą. Trys iš jų jau vedę ar ištėkėję ir turi savo šeimas.

Ji mielai laukia savo tautiečių — lietuvių, kuriems visada suteikia nuolaidą. Ypač savaitgaliais pagamina skanius pietus, kurie yra patiekiami lauke, gražioje gamtinėje atmosferoje.

Viską galima atidėti, išskyrus gerą progą.

A + A

Kun. Eduardas Petrelevičius,

gavęs paskutinį patepimą ir maldas, mirė 1983—VIII—11 d., Greater West Paterson Hospital, Wayne, New Jersey.

Velionis buvo gimęs 1907—XII—9 d., Liepojos mieste, Latvijoje. Abu tėvai buvo lietuviai. Gyveno: Latvijoje, Lietuvoje, Olandijoje, Rusijoje ir Vokietijoje, iš kur emigravo į J.A.V.

Mokėsi ir baigė Ignatius kolegiją Valkenburg, Olandijoje, vėliau Lietuvoje Vytauto Didžiojo Universitete įgijo aukštąjį mokslą — baigęs Teologijos-Filosofijos Fakulteto Teologijos Skyriaus, Teologinius mokslus 1939—VI—14 d.

Parenginai tamavo kunieru, mokytoju ir rašytoju 50 m. Savo teisingus išleido daugelį leidinių: „Mažasis Žmogaus Manifestas“, „Didžiojo Grumtynės“, išleido žurnalą „Naujas Žmogus“ ir keletą laikraščių.

Gyveno asketiškai, vienuolišką gyvenimą. Tęsė studijas ir mokytojavo Passaic, New Jersey gimnazijoje — dėstė lotynų, vokiečių ir rusų kalbas. Išėjo į pensiją 1972 m. Tada visai atsidavė rašymui ir paskaitom. 1975 m. išleido anglų kalba „An Introduction to Educational Suggestology“.

Sunkiai bedirbant, po kelių metų gavo žarnų vėžį, bet buvo pagdytas Dr. S. Mikal iš Bostono Carney Hospital. Dėja, šių metų pradžioje susirgo ta nepagydoma Alzheimer liga, kuri po astūnių mėnesių numarino Eduardo saulėtą būdą.

Lietuvoje liko nuilūgė: brolis Juozas Petrelevičius ir sesuo Elena Klimavičienė ir kiti gimtiniai ir bičiuliai.

Eduardo kūnas buvo atgabentas ir pašarvotas Silva-Waitkus Funeral Home, Cambridge, MA. Gedulingas šv. Mišias šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo lietuvių bažnyčioje, Cambridge, MA. atliakė didžiai gerb. kunigai: kun. Antanas Baitrušius, kun. Albertas Abraščinskas, kun. Rafaelis Sakatys, kun. Albinas Janunas, kun. Albertas Kontautas, kun. Simonas Saulėnas ir kun. Zeromskis. Višioms nuširdus ačiū.

Mirusio kūnas palaidotas 1983—VIII—13 d. St. Michael kapinėse, Roslindale, MA.

S. K.

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE 2422 W. Marquette Rd. Chicago, IL 60629 Tel. 737-2110	CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 Tel. 656-2201	BURR RIDGE 475 Frontage Rd. Burr Ridge, IL 60521 Tel. 887-0757
Trėč. 12:00—6:00 Sėšt. 10:00—12:00	Ketv. 3:00—6:00 Sėšt. 10:00—12:00	Ketv. 1:00—6:00

Moka už: Einamąją sąskaitą 8% Paskolos: nuo 11.5% Turime įvairius sertifikatus (Procentai keičiasi kas savaitę) * Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. butas 2-me aukšte pensininkams. Nebrangi nuoma. 34-ta ir Lituania apyl. Skambint po 3 val. popiet tel. 254-0381.

CICERO, ILL. LARAMIE & 18th St.

3 rooms, 1 bedroom, 1st floor rear. Heat & appliances included. No pets, lease required. \$240 a mo. plus security deposit. After P.M. wk. days, Any time week ends 656-0945

MISCELLANEOUS

Remontuojame mūrą TAISOME DŪMTRAUKIUS

Kreiptis s BRUCE Skambint (angliškai) TEL. — 767-3596

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės Prąšymai ir kitokie blankai.

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARLA NORKIENE SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. Prąšymai ir kitokie blankai.

2-ųjų aukštų mūrins. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvo dirbtuvė rūšyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tenaw.

ŠIMAITIS REALTY Insurance — Income Tax 2951 W. 63rd Street Tel. — 436-7878

VALOME

KILMUS IR BALDUS Planuozė ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

ARAS — DENGIAMĖ IR TAISOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS. Su aukštu patyrimu. Esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą

Arvydas Kiela — 737-1717

REAL ESTATE

LEMONT PARDUODAMAS NAMAS

ANT 1 2/3 AKRO SKLYPO SU MEDŽIAIS

3 miegamieji — 2 vonios. 2 šeimos kambariai. Vienas su baru. Garažas permodeliuotas į pridėtinį kambarį — tinka ofisui arba poilsiui. Maža daržinė sandėliui.

11% paskola, įmokant 20% arba daugiau.

KAINA — \$97,900.00

Skambint — 257-2281

LEMONT AREA — HOUSE FOR SALE

on 1 2/3 Acres with Trees. 3 B.R. — 2 Baths. 2 Family Rooms — 1 with Wet Bar. Garage Converted to extra Room. Ideal for Office or Play Area. Small Barn for storage.

11% Financing with 20% or More Down

PRICE — \$97,900.00

Call 257-2281

LIETUVOS BAŽNYČIOS I Tėsių vyskupija

TELŠIŲ VYSKUPIJA yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Šis leidinys gerai paruoštas, daug nuotraukų vaizduojančių Lietuvos bažnyčias iš išorės ir vidaus, kopyčias, kryžius ir kita, kas susiję su bažnyčiomis, religiniu gyvenimu... Knyga didelio formato, 400 psl., kietais viršeliais. Išleido ir spaudai paruošė Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Chicagoje. Tekstą surinko Draugo spaustuvė. Spaudė Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimo 22.50 dol. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 užsiųstos mokesčio.

BRONIUS KVIKIYS

LIETUVOS BAŽNYČIOS

CHURCHES OF LITHUANIA

Tėsių vyskupija

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY

SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

II PLD ISTORIJON PALYDINT

Kelios kritiškos pastabos

Antrosioms Pasaulio Lietuvių dienoms (toliau trumpinasi į II PLD) ruošiantis, buvau pakviestas jų rengimo spaudos komisijon. Kadangi kvietė mano gerbiama ir miela visuomenininkė, labai taktiška koordinatore Ritonė Rudaitienė (vienoje „jos“ spaudos k-joj jau buvau dalyvavęs anksčiau), negalėjau nesutikti. O įsijungęs į būsimų įvykių populiarinimą, turėjau sekti ir niekieno neskelbtas, savaime suprantamas žaidimo taisyklės: informuoti su entuziazmu, nekritikuoti rengėjų. Savo rolę, regis, atlikau petenkinamai. II PLD pradžias, verta ir reikalinga apie jas pakalbėti laisvai, kritiškai.

Atleiskit, kad pradėsiu visų labai pamėgtu šventraščio sakiniu: „Pradžioje buvo žodis“. Prieš daugelį mėnesių, kai II PLD rengėjų darbai tebeskandėjo chaosu, gimė šūkis: „Vienybėje su kovojančia tauta“. Mėnesių mėnesiams praėjus, milijoną kartų visokiose publikacijose užrašius, II PLD ant kulnų lipant, Vincas Trumpa paskelbė, kad šūkis negeras. Mykolas Drunga labai karštai emė jį ginti, Zenonas Rekašius sarkastiškai pabarė Drungą, pagyrė Trumpą. Kad šūkis negeras — geras — negeras, ginčytasi dėl jo neva politinio turinio. Kovoja ar nekovoja tauta, kovoja ar nekovoja PLB, Vlikas ir Alta, man nėra šiuo atveju labai svarbu, tik, kai jau reikalas iškeltas, knieti pasakyti, jog „tylinčioji dauguma“ be jokios abejonės bus Drungos pusėje (deja, tylinčioji tokia ir yra, tad mano žodžių nepatvirtins). Man rūpi kas kita, būtent šūkiu grakštumas, skambumas. „Vienybėje su kovojančia tauta“ — bausis gramozdas. Liežuvį lauzia tas keturskiemenis „vienybėje“ (kokiems galams prireikė raidės e?). Antra kliūtis — „kovojančia tauta“ (skiemuo čia — gyvatės šnypštimas). Pabandyk sparciai ištarti šį šūkių simtą kartą, ir daugiau tu jo nebežinosi.

O taip lengva buvo rasti skambesni, trumpesni, ne vie nuolikos, o aštuonių skiemenų, gal net šešiaskiemenį šūki, akimirka paskaitoma, su malonumu ištarima, be vargo įsimenama. Jeigu būtina su kova ir tauta, štai pora pavyzdžių: „Kovoj vieninki su tauta“, „Kovokim, dirbkim su tauta“ (šis galėjo būti esamajam laikui: „Kovojam, dirbam su tauta“). Jei be kovos, tai labai būtų tikęs „Gyvenkim, kurkim su tauta“ (arba „Gyvenam, kuriam su tauta“) ir pagaliau tiktai „Vienybėje su tauta“.

Šiam kartui — šaukštai po pietų. Bet kai bus ruošiamos kitos Pasaulio lietuvių dienos, tegu jų rengėjai parenka šūki, kuris jiems gėdos nedarytų.

Kai dalyvaudavau dainų ir tautinių šokių švenčių spaudos komisijose, jų rengėjai propagandiniais rašiniais iliustruoti parūpindavo nuotraukų. Jei dainų švenčioms, tai nuotraukos būdavo choristų, chorvedžių, kompozitorių, ankstesnių švenčių vaizdai ir t. t. Jeigu tautinių šokių švenčioms, tai nuotraukos paskirtos š. grupių, kartais kurio šokio detalė, su jaunyste trykstančiais, šypsančiais veidais, grupių vadovų, t. s. kūrėjų — choreografų, irgi ankstesnių švenčių įdomesni vaizdai. Rašantieji kai kurias nuotraukas gaudavom į rankas ir redakcijoms persiūdavom su rašiniiais, o kitos rengėjų būdavo tiesiai siunčiamos redakcijoms.

Sutikęs propaguoti renginių renginį II PLD, maniau būsiąs nuotraukose paskandintas, nes rengėjai tiek daug turėjo laukiamai publikai apie būsimuosius renginius vaiz-

ALFONSAS NAKAS

dais pasakyti. Tikėjau, siūčiau operos ir dainų šventės dirigentų, choristų, solistų, kompozitorių, sporto trenerių, klubų vadovų, iškilųjų sportininkų, sporto žaidynių vaizdų, ruošiamų parodų eksponatų, vyresnių ir jaunesnių dailininkų veidų, tautodailės pavyzdžių, PLB seimo narių — iškilųjų asmenybių, ypač atvykstančių iš užjūrių, o taip pat ir jaunimo kongreso narių veidelių, Antrą kaimo aktorių, Clevelando okto vėrų. Ai, kur čia visus ir išskaičiuoti. Deja, deja! Tokios rūšies nuotraukos nei pas II PLD propaguojančius laikraštiniukus, nei į redakcijas neplaukė.

Kokiomis nuotraukomis rengėjai bandė laukiamą publiką užhipnotizuoti, visi gerai — pergerai žinome. Tai buvo gal ne dešimtis, o veikiau šimtus kartų „atmušti“... pačių rengėjų veideliai. Vis tie patys keblolika ar dvidešimt keli žmonės. Tie patys prieš pusantur metų, prieš metus, pusmetį, savaitę ir... už savaitės po PLD, už dviejų savaitių, už mėnesio... Didelė grupė, viso komiteto posėdžiuose. Mažom grupelėm — komisijų suėigose. Kai kur išvargusiais, suglumusiais, melancholiškais veidais (vyrai). Kai kur šypsenom nutviską, iš prūsų kio ir profilio, kukliai apsirėngę, ar su balinių suknių dekoltais damos. Betruko tik su baltiniais... Kas žino, prieš mano šį rašinį išspausdinant, gal ir bus dar didžiosios veikėjos šitaip parodytos, kaip būna Mrs. America varžybose? Aprašą labai lengva būtų pridėti: ponis X, nuvertusi kalnus Chicagoje, štai pelyntai poilsiauja Bahamų salyne ar prancūzų Rivieroj... Juokas juoku, bet tokios vaizdinės rengėjų savigijos praecy niekada nebuvo ir, vilkimes, ateities PLD rengėjų nebus kartojama.

Ką išgyvenau per filmų vakarą, jau esu parašęs „Nepriklausomai Lietuvai“. Maniau, kad prie tos temos nebereikės grįžti. Bet štai perskačiau mr. lia — lia (toks slapyvardis) filmo vakaro įspūdžius „Draugai“ VIII. 30 II daly ir vėl pažaliavau iš pykčio. Kodėl? Ne todėl kad blogi ten giriami filmai. Dėl jų kokybės beveik taip pat parašiau „Nep. Lietuvai“, ką po 2 savaitių mr. lia — lia parašė „Draugai“. Piktinausi patalpomis ir rengėjų godumu. Į kolonomis nuramstyta Jaunimo centro liniję rengėjai sukiojo apie 300 žmonių, kai ekranas, tartum pa juokai, įrengtas duobėje, buvo aiškiai matomas tik maždaug 50 — 60 žiūrovų. Jeigu dar kokie 60 žiūrovų matė kai kurias ekrano dalis tai ir viskas. Apie 60 % žiūrovų, arti 200 žmonių nematė nieko. Veltui jie blaškėsi tarp kolonų, stiepesi per vieni kitų galvas, praktikavo ir keikėsi. Tas „filmų vakaras“ filmų nematantiems buvo tikra kankynė. Kodėl žmonės leidosi iki galo, apie 3 su puse val. kankinami? Mano atveju atsakymas šis: būdami ne čikagiečiai, apsistoję priemiesčiuose ir į JC vakarui atvažiavę keli vienam automobilį, čia išblaškyti po visus JC kavinės kampus, turėjom laukti seanso galo, kad vieni kitus susirastume.

Negaliu atsistebėti, kodėl tokių patalpų parinkimu filmams nei mr. lia — lia, nei kas kitas iki šiol nesipiktino? O Jaunimo centro kavinė filmų rodymui tinka negeriau, kaip arklų lenktynėm...

Kitas skaudulys — nedavimas progos pamatyti Antrą kaimo seansą. Visi mėgstam humorą, pradėdant tos rūšies eilėraščių knygose, anekdotais baluose, kupletais pikni-

kuose ar šiaip pobūviuose, baigiant komedijomis, satyromis, farsais scenoje. Chicago Antaras kaimas — vienintelis JAV lietuvių komiško scenos improvizacijų kolektyvas. Daugelio jis mėgstamas, gastroliuoti į kitus miestus kvietiamas. Važiuodamas į II PLD, maniau rasiąs progą Antru kaimu Chicagoje pasidžiaugti, buvau užsisakęs bilietus, bet man jie negaliojo. Kaip ten atsitiko man parčiam, nebeaiškinu. Tik žinau, kad šimtai tautiečių, no-rėjusių į Antrą kaimo seansus patekti, buvo atstumti. Priežastis? Teatrėlio, tai yra baro, kuriame vaidinama, patalpos vos šimtenei žmonių, o seansai tik keturi (po du VI. 28 ir 30 vakarais).

Čia norėjusi paklausti, kodėl rengėjai, laukdami dešimčių tūkstančių svečių iš viso pasaulio, nepasirūpino kelis kartus didesnėmis patalpomis ir Antrą kaimo seansams, ir filmų vakarui, ir dar gal kitoms atrakcijoms, į kurias dėl laiko stokos nebendžiaus įsigauti? O jeigu savo patalpų nepakeičiamumą bandytų ginti, tai kodėl tame bare nesu-ruošė sakysim, 16 seansų, taip per keturias dienas po keturis, tarp šeštos valandos vakaro ir antros po vidurnaktį? Lai jauni žmonės man nesiteisina nuovargiu. Čia buvo dienos, kurios vargu Chicagoje ir per dešimtmetį bepaikartos, ir dar verta buvo pavargti. Aš dėl šių dienų esu kelias kiurus naktis prie mašinėlės prasėdėjęs, o mano metų skaičius turbūt didesnis Kapačinsko ir Būtėno (tų jaunųjų aktorių) kartu sudėjus.

Prabėgomis kelis kartus apžiūrėjau Lietuvių dailininkų parodą. Apie valandą praleidau Jaunųjų lietuvių dailininkų meno parodą ir apie valandą Tautodailės parodą. Visur buvo ko pažūrėti, kuo pasidžiaugti, pasistebėti. Dailininkų parodą Čiurlonio galerijoje, Jaunimo centre, neatkreipiau dėmesio į paveikslų aprašus, bet jais susidomėjau jaunimo kūrinius ir tautodailės eksponatus apžiūrėdamas. Jaunimo parodoj nuliūdino aprašams lietuviškų rašybos ženklų nepaisymas, o taip pat pvardžių ir vardu angliška lietuviška mišrainė. Tautodailės parodoj tvarkingoj, pilnoj akį veriančių eksponatų, rengėjų nuspręsta visų tautodailės kūrėjų pavardes rašyti vyriško giminė, vardininke ir šitaip kai kurios tiesiai sukarikatūrintos. Pvz., Danutė Pareigienė išversta į Pareiga, ne Pareigis. Kai „Draugo“ kortė, parodą recenzuodama, norėjo Danutės darbus pagirti, tai, nežinodama jos socialinės padėties, pavarde atletuovino į Pareigaitę. Neabejoju, kad pavadėms eksponatų kūrėjų pavardėmis domėjosi visų pirma iš visur suvažiavę lietuviai. Tad kuriems galams reikėjo pavardes amerikietinti, darzi, kaip minėtąją, karikatūrinant, žalojant? Kalbant apie lietuvių kalbos negerbimą, liudinantių ženklų buvo ir pačių didžiųjų lietuviybės apaštalų — PLB seimo atstovų — posėdžiuose. Nuolat maišėsi žodžiai, kuriuos kalbininkai įsakmiai draudžia vartoti.

Grįžtant prie parodų, jeigu žiūrovai būtų prašyti balsuoti už geriausią, vertingiausią, labiausiai rekomenduotiną, abi rankas būčiau pakėles už Broniaus Kviklio eksponatų parodą Jaunimo centro mažojo salė. Ji nevisai tiksliai pavadinta „Aušros“ šimtmečio paroda, nes ten eksponuota brangiausių raštų, išleistų šimtmečiais prieš „Aušrą“ ir dešimtmečiais po jos, neaplenkiant nei draudžiamųjų leidinių visų šio šimtmečio okupacijų metu, o taip pat Dariaus ir Girėno skrydžio aprašymų bei nuotraukų. Nors kai kuriuos Br. Kviklio eksp-

natus jau buvau ne kartą matęs, šioje parodoje užtrukau ilgiausiai. Kai man apžiūrint JC rūmai buvo sklidini žmonių, parodoje susikaupe slankiojom tik mažytis būrelis, ne daugiau tuzino. Labai norėčiau sužinoti, kiek žiūrovų šio paroda susilaukė? Ar pamatė ją bent visi PLB seimo atstovai? Kiek į ją buvo atėję PLJK narių? Kiek iš sportuojančio jaunimo? Spėju, kad paskelbti duomenys nebūtų džiugūs.

Jau teko skaityti nuomonių, kad II PLD metu sukcentruota per daug renginių. Su tokiom nuomonėm nelabai norėčiau sutikti, kai jos reiškiamos ne rengėjų, o svečių, lankytojų. Manding, juo didesnis pasirinkimas, juo geriau. O mano tik ką apgalvėtos geriausios parodos mentkas lankymas buvo ne iš laiko stokos (kiti JC koridoriuose nieko neveikdami valandas prastrynė), bet dėl trūkumo reklamoms.

Dėl vieno grandiozinio renginio reikalingumo vis dėlto turi suabejoti, būtent, dėl pabaigtuvių baliaus, klaidingai banketu pavadinto. Kiti tokio baliaus kritikai tuoj ima skaičiuoti, kiek jam buvo išleista pinigų ir kur būtų buvę galima geriau tuos pinigus sunaudoti. Tokia kritika, nors idealistiškai ir reikala žiūrėti ir teis, praktiskam gyvenime be reikšmės. Kiekvienas žmogus pats savo pinigine tvarko. Per daug moralizuodamas jį tik toliau atstumi ir galbūt ateity aukų degantiems reikalams iš jo nesulauksi. Aš po II PLD ir ankstesnių didžiųjų renginių ruošiamais pabaigtuvių baliais esu nusivylęs todėl, kad jie nepasiekia savo tikslo ir nepateisina rengėjų pastangų. Nežinau kodėl, visi viliasi, kad užbaigtuvių balijje visus atsitiktinai vienur ar kitur smėkštelėjusius veidus dar kartą išvys, su visais posėdžiuose, sporto aikštimė, parodose kelios akimirksmų sutiktais buvusiais draugais vėl čia pasimatys, kažką labai svarbaus iš jų išgirs, kažką visam likusiam gyvenimui atmintini jiems pasakys. Ir II PLD metu to pabaigtuvių baliaus lūkesčiai buvo puoselėjami. Aš pats, trumpuose susitikimuose su toli gyvenančiais draugais ėmiau klausinėti, arba jų buvau klausinėjamas, ar einu į balij. Atsakius „taip“, išsi-

skirdavom tardami „iki pasimatymo“. Tokių „pasimatymo“ kandidatų man prisirinko tikrai kelios dešimtys, gal arti šimtinės. Kelis susitikau? Anei vieno! Pasikalbėti galėjome tik su sėdintais prie to paties stalo, o rankomis pasimotuoti dar su kelių aplinkinių stalių svečiais, jei šiek tiek pažįstamų ten sėdėjo. Net ir žinodamas, prie kurio stalo sėdi tavo draugas ar giminė, patamsy prisilitinavęs radai vis as kėdes užimtas ir tik staciomis galėjai žodžiu — kitu persimesti. Kalbant specifiskai apie šiuos II PLD pabaigtuvių balij, tai jo lietuviškieji ruošėjai savo dalį atliko pasigėrėtinai (sklandi, trumpa programa, geras orkestras ir t. t.), bet Conrad Hilton viešbučio vadovai už trijų tūkstančių svečių paplūdyką prakaite verti pelnytus baumės. Vienaip ar kitaip, iš baliaus ėjome nusivylę, kaip po visų kitų pabaigtuvių balij.

Ar nebūtų geriau, kad ateity, po PLD ar kitų didžiųjų renginių užbaigtuvių randezvous būtų ruošiamas kuriame parke, šviesiausiame vidurdiemy, gal pikniko forma? Gerai išreklamavus, susirinktų tūkstančiai žmonių ir laisvai judėdami susitikinę su seniai matytaisiais. Jeigu Chicagoje, tai tokiam randezvous gal būtų tikęs Marquette parkas (kur nors netoli nuo Dariaus — Girėno paminklo). Antroji gera vieta — Lithuanian Plaza. Tiesa, ten įvyko vadinamoji Lietuvių mugė, bet, kokia ironija, ji suruosta savaitę peranksti, kai tik maža dalelytė II PLD dalyvių tebuvo iš kitų miestų, juoba iš kitų šalių atvykę.

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS PAIEŠKO Felikso Gelbudo Seimos paieško Sofija Kairienė, Andrius Marijos Klimaitis (ar Klimienė) — Pranas Aldonas, Onos Zakaruskienės-Zilenytės ir Marijos Vendeikienės-Zilenytės paieško Klimentas Zilenis. Patys paieškomieji ar žinantieji prašomi pranešti American Red Cross, 43 E. Ohio St., Chicago, IL 60611.

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

STASYS RAŠTİKIS

LIETUVOS LIKIMO KELIAIS
IŠ MANO UŽRASŲ
IV tomas

Sis leidiny jau seniai daugelio skaitytojų buvo laukiamas pasirodant. Knygoje sutelkti jo užrašai. Štai kaip autorius skelbia įvado vietoje: „Sioje knygoje, kaip ir kitose, noriu nieko peikti, nei girti. Rašau „sine ira et studio“ — be šališkumo, nes tik tuo keliu galima pasiekti istorinę tiesą, ar bent priartėti prie jos“.

Išleido Akademinės Skaitijos leidykla, Chicago 1982 m. Kaina su persiuntimu \$20.00.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.26 valstijos mokesčio.

JONAS PUZINAS

RINKTINIAI RAŠTAI I
PROISTORĖ

„Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi proistorę ir gerai susipažinusi su jo paskelbtaisiais darbais“ — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pražijoje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 pl.

RINKTINIAI RAŠTAI II
KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 pl.

Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Su kritiškais pastabomis paminėjau tik keletą II PLD momentų. Nė žodžiu neužsiminiau apie didžiuosius renginius — dainų šventę ir operos spektaklį, nes jokių naudingų priekaištų jų rengėjams nesugalvoju. Neprisiminiau nė tų renginių bei parodų, kurių nesėjau aplankyti, ir tik iš kitų gerų bei blogų pastabų girdėjau. Juokingai trumpai, tik apie valandą, praleidau pas sportininkus, tinklinių žaidynių metu. Labai sportiškai rungėsi iš karto kelios komandos ir uždaroje halėje buvo karšta it pragare. Tik tokie ten įspūdžiai.

Pastabas baigdamas galiu pasakyti, kad, pliusus ir minusus sudėjus, pliusų tikrai gal buvo apie 90%, tad neigiamybių vos dešimtadalis. Rengėjų paruošiamuosius darbus iš posėdžių protokolų durbas

(Danutės Korzonienės man sąžiningai siuntinėtų) stebėdamas ilgai baiminausi, kad nebus kaip reikiant pasiruošta ir tiek, nes ir apie Velykas daug kas atrodė dar labai chaotiškai. Matau, kad paskutinėm savaitėm prieš II PLD gerai pasidarbuota ir dauguma renginių labai sklandžiai praėjo.

Dėkime Apvaizdai už nuostabią globą mūsų ilgoj audringoj kelionėj ir prašykime ypač dviejų dalykų: šviesos suprasti kintančią dabarties tikrovei ir ryšto liudyti siauruose egoizmuose ir plačiose kraštutinybėse pasimetusiame pasauliui, kad ir mūsų tauta turi teisę ir pareigą laisvai ir atsakingai gyventi savo pačios gyvenimą.

Vysk. P. Brazys

A. + A. Vet. gyd. JONUI DOMEIKAI

Lietuvoje mirus,

seserims JANINAI SALNIENEI, GENEI SUKIENEI ir broliui PIJUI DOMEIKAI bei jų ŠEIMOMS liūdėsi valandose reiškiau gilią užuojautą.

PRUDENCIJA BICKIENE

Evanston, Illinois

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× "Drago" renginių komisijos narių pasitarimas bus rugpiūčio 29 d., pirmadienį, 7 val. vakaro Marijonų svetainėje. Visi kviečiami dalyvauti, nes yra svarbių reikalų, kuriuos reikia aptarti artėjant "Drago" metiniam banketui.

× Ses. Klemencia Kodytė, ses. Adelė Baikauskytė ir ses. Antanina Norvilaitė, šv. Kazimiero seserų vienuolijos narės, rugpiūčio 16 d. atšventė vienuolijos gyvenimo 60 metų sukaktis. Šios seselės be galo daug širdies ir sveikatos paaukojo, besidarbuodamos ligus metus Dievo garbei ir lietuvių naudai. Jos dabar gyvena centriname vienuolijos name.

× P. Tamošiūnienė iš Cicero, Ill., veikli Marijonų ir šv. Kazimiero seserų bendradarbė ir kitų organizacijų veikėja, su savo šeima atostogas praleido Hamiltone, Kanadoje, pas savo seserį ir kitus gimines. Džiaugiasi, kad oras buvo gražus ir galėjo smagiai atostogauti. Hamiltonas po 25-rių metų yra labai pasikeitęs.

× Loretto Igoninė, patikėtinų tarybai pritarus, įsitaisė chirurgijai modernius prietaisus, vadinamus Chemonucleolysis disko injekcijai. Tai palengvins gydytojams-chirurgams ir pacientams.

× Danutė Mikužienė, buvusi Putnamo seselių auklėtinė, jau trečią kartą talkins seselių rėmėjoms, sutikdama būti komentatore jų ruošiamoje madų parodoje.

× Amerikos Lietuvių R. K. Moterų sąjungos delegatės buvo išvykusios autobusų į sąjungos 40-tąjį seimą, vykusių Putname, Conn. Buvo sustojusios Grand Rapids ir Detroito, iš kur prisidėjo tų miestų delegatės. Autobuse tilpo 38 delegatės. Ekspresiją surengė ir ja rūpinosi uoli Moterų sąjungos veikėja Victoria Leone, gyv. La Grange, Ill.

× Balfo 5 skyriaus gegužinė bus rugpiūčio 28 d., sekmadienį, Vycių salėje ir sodelyje. Pradžią 12 val. Veiks virtuvė, baras, laimėjimai ir kiti įvairumai. Šokiams gros "Gintaro" orkestras. Visa lietuviška visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir paremti šį šalpos darbą.

× Dail. Jurgis Daugvila padovanojo Beverly Shores Lietuvių klubo laimės šuliniai meniską medžio dirbinį. Antanina Jonynienė, 88 metų amžiaus, numeržė lietuviškais raštais pa puošta skara. Jadvyga Dambrauskienė virtuvės megininkė.

× Mokyt. Jonas Kavaliūnas, JAV švietimo tarybos pirmininkas, vadovauja lėšų komitetui Lituanistinei katedrai Illinois universitete įsteigti.

× Beverly Shores Lietuvių klubas rengia Lietuvių dieną — gegužinę, kuri įvyks šį sekmadienį, 1 val. p. p. Jonyių gražiame sode ir salėje. (pr.)

× Chicago Lietuvių Medžiotojų Žuvautojų klubas kviečia visus atsilankyti į rengiamą gegužinę, kuri įvyks rugpiūčio 28 d., sekmadienį, 12 val. Šaulių salėje, 2417 W. 43 gatvė. Šokiams gros Evald Knoll orkestras. Bus karšti ir šalti užkandžiai, veiks baras, ir laimėjimai. (pr.)

× ARAS — Dengiami ir taisom visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą. Arvydas Klela — 737-1717. (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBESĖ

— Frank Passie, lietuvių kilmės amerikietis, "Numismatist" žurnale parašė ilgą straipsnį apie dail. Petrą Rimšą. Straipsnis pavadintas "The Medals of Petras Rimša" ir užima 19 žurnalo puslapių. Pirmuose keturiuose puslapiuose įdėta dail. P. Rimšos fotografija, kuriame įterpta Vytauto Didžiojo medali antrosios pusės nuotrauka — žemėlapis, vaizduojas Vytauto Didžiojo laikų Lietuvą. Taip pat išspausdinti P. Rimšos "Artojo", "Vargo Mokyklos" ir Lietuvos žemėlapis su Suvalkais, Gardinu ir Lyda nuotraukos.

— Ann Jillian - Jūratė Nausėdaitė, žymi filmų ir televizijos aktorė, buvo gražiai įvertinta "New York Daily News" dienraštyje. Supažindinama su jos veikla ir nauja televizijos vaidinimo serija, kurią rodyt NBC šį rudenį penktadieniais.

— Emilija ir Antanas Daukantai atšventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Jų duklė Danutė ir Vitalis Lamber-tai švenčia 25-rių metų vedybų sukaktį. Daukantų vedybos buvo atžymėtos religiniu prisiminimu šv. Kazimiero parapijoje, o rugpiūčio 28 d. abejos sukaktuvės bus paminėtos Tautinių namų salėje, Los Angeles, Calif., tarp draugų ir artimųjų bendru pobūviu.

— Petras ir Birutė Buchai, Oak Lawn, Ill., mūsų rėmėjai, įsigijo bilietus į dalyvaujančią "Drago" metiniame bankete, kuris bus spalio 8 d. Jaunimo centre. P. Buchas priklauso Altos centro valdybai ir Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai. Jis jau daugelį metų dėsto aukšt. amerikiečių mokyklose.

— Loretto Igoninės gydytojų štabas, vadovaujamas finansų komiteto pirmininko dr. J. H. Pantono, lapkričio 12 d. Drake Oakbrook viešbutyje rengia vakarienę su menine programa.

— R. Pečiūlis, Griffith, Ind., mūsų jaunosios kartos "Drago" skaitytojas, rėmėjas, pratęsė prenumeratą ir kartu pridėjo 20 dol. dienraščio paramai. R. Pečiūlį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų aciu.

— Judita Džugaitė, Elm-hurst, Ill., jaunosios kartos "Drago" skaitytoja, Patricia Sidas, Berkeley, Cal., Ona Jasaitis, Richmond Hill, N. Y., Maria Salučka, Rockford, Ill., Petronėlė Leita, Philadelphia, Pa., Birutė Lesevičius Chicago, Ill., Prano Butkienė, Cleveland Hts., Ohio, gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Nuosirdus aciu.

— A. Prapuolenis, Downers Grove, Ill., mūsų rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai aciu.

— Petras ir Rita Dūdai, Chicago, Ill., mūsų rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles ir kartu 20 dol. auka. Labai dėkojame.

— Ritonė Rudaitienė, Oak Lawn, Ill., mūsų bendradarbė ir rėmėja, Antanas Antanavičius, P. Stanis, Chicago, Ill., J. Vidmantas, Elizabeth, N. J., V. Dzigas, Omaha, Nebraska, visi atsiuntė po 15 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aciu.

— A. Mingėla, Hamilton, Ont., Kanada, P. Latauskas, Dundas, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles ir pridėjo 20 dol. auka. Nuosirdus aciu.

— Dr. Benediktas ir Gabrielė Ročkaitė, Oak Park, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai ir rėmėjai, pratęsė prenumeratą su 25 dol. dienraščio stiprinimui. Dr. B. ir G. Ročkus ir toliau laikome garbės prenumeratoriumis, o už paramą tariame nuoširdų aciu.

— Viktorija Norvilas, Detroit, Mich., E. Rašytinis, Redford, Mich., atsiuntė po 15 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Antanas Bertulis, Hot Springs, Ark., atsiuntė 12 dol. Visiems tariame nuoširdų aciu.

— Kunigas Leonas Klimas, gyvenąs Shirley, N. Y., birželio 11 d. atšventė kunigystės 50 metų sukaktį. Jubiliasas yra sunkioje regėjimo padėtyje. Daugelyje Long Island jo aptar-nautų bažnyčių, kaip Montauk, Mastic Beach, ypač Southold, už jo pasveikimą yra vedamos maldos. Kunigū įšventintas kankinio arkivyskupo M. Reinio. Kun. L. Klimas, kalbėjęs Sovietų kalėjimuose, liko liudininku komunistinio režimo barbariško elgesio su neteisingsiškai apkaltintais žmonėmis.

— Kun. dr. Eduardas Vitchkoskis, MIC, marijonų vienuolijos noviciato asistentas Marianopolje, Thompson, Conn., šių metų birželio 6 d. atšventė kunigystės 35-rių metų sukaktį ir ta proga buvo nuvykęs į Fatimą, Portugaliją, kur pasakė specialią pamokslą eucharistinės adoracijos populiarinimo tema. Pamokslą sakė angliškai tiems, kurie tą kalbą galėjo suprasti.

— "The Evening Gazette", Worcester, Mass., laikraštis išspausdino per kelis numerius Diane Benison, redakcijos štabo narės, parašytą seriją straipsnių apie vizitą su kity Naujosios Anglijos redaktorių ekskursija. Ji aprašė ir pasikalbėjimą Vilniuje su "Tiesos" redaktorium Laurinčiu, kuris pareiškė, kad jie savo laikraščiuose duoda tik tai, kas naudinga valstybei. Kai iškreipė Amerikos redaktorių pareiškimus, j priekaištus Laurinčiukas nemokėjo atsakyti, bet tik teisinosi, kad jis ar kiti Sovietų redaktoriai taip suprato ir kad tai naudinga jų valstybei. Straipsnyje atskleidžiama, kaip komunistiniai redaktoriai ar žurnalistai iškreipia faktus, net pasikalbėjimus ir pareiškimus. Tai naudinga, kad ir amerikiečiai gali pažinti komunistų "tiesą".

Recaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Jonas Minelga

ATOSTOGAS BAIGIANT

Grįšim, grįšim vėl į miestą, Parkai laukia mūsų dainų. Uogų kraite, dūda riestą Jums parvešim dovanų.

Gera buvo čia. Tos lankos, Upė, sodas, ta giria... Nė nejutom — tiesės rankos Sveikint saulę vakare.

Liepa ošė — vaišėm kvietė. Nusibodo jai vienai. Čia bruknelė, ten avietė, Visos dažės raudonai.

Vasarėle, mūsų sese, Eikš, pažaisim dar kartu. Ryt čia lauzai bus užgesę, Iškeliausim mes... O tu?

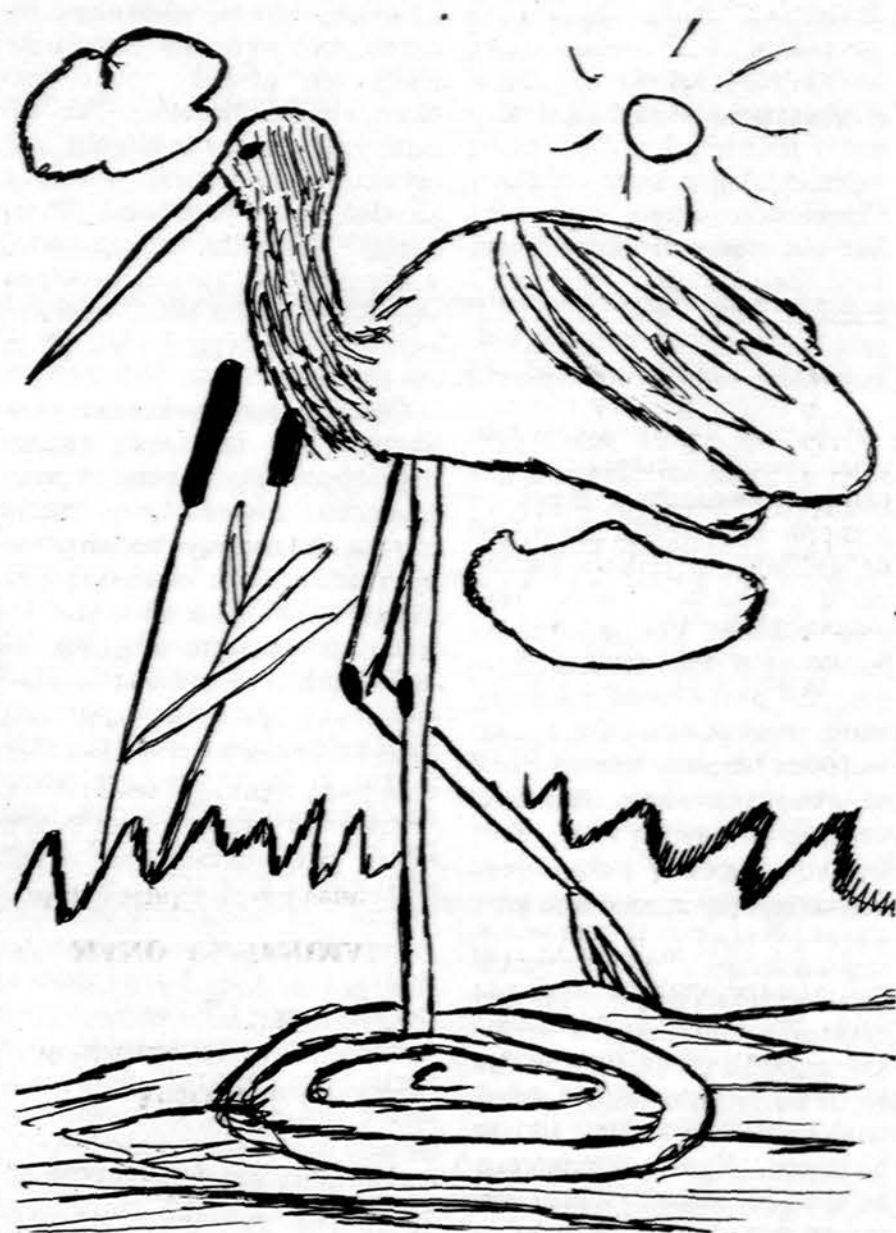
KODĖL PASIRODĖ "AUŠRA"

"Aušra" pasirodė, kad išgelbėtų lietuvių kalbą. Žmonės Lietuvoje buvo pradėję sulenkėti. Reikėjo kaip nors vėl populiarinti lietuvių kalbą. Lietuvių kalba buvo pasidarusi neturtingų kalba, visi ponai kalbėjo lenkiškai. Dr. Jonas Basanavičius nutarė, kad reikia išlaikyti lietuvių kalbą ir visiems priminti, kokia ji yra graži. Lietuviai turi lygias teises kaip ir lenkai ir būtina reikia šią gražią kalbą išlaikyti. Dr. J. Basanavičius galvojo, kad "mes lietuvių esame kažkas", todėl jis įsteigė lietuvišką laikraštį, kuris buvo laikomas žmones informuoti. Laikraštis buvo pasaulietiško turinio, populiarinio mokslų ir lietuviškų mokyklų reikalus. "Aušra" kreipė dėmesį į Lietuvos istoriją ir informavo lietuvių visuomenę, kodėl Lietuva pateko į rusų valdžią. Šią problemą reikėjo gerai panagrinėti ir paaiškinti. "Aušra" žmoneis aiškino ir priminė apie Lietuvos garbingą praeitį. Dr. Basanavičius rašė, kad mūsų tauta — tai mūsų istorija. Liko dar kalba, kurią reikia gelbėti ir atgaivinti. Buvo ir tautosakos dalis: dainos, mįslės, pasakos, patarlės. Žodžiu, "Aušra" buvo lietuviškas laikraštis, kuris stiprino tautinę sąmonę ir priminė, kad lietuviškai kalbėti yra labai garbinga.

Rima Navickaitė, Los Angeles lit. m.-los mokinė. ("Jaunoji Vizija").

MANO KELIONĖ Į FLORIDĄ

Šį pavasarį mes buvome Floridoje. Pradėjome iš savo namų ir važiuome Laurentien auto-route. Pervaziavome Kanados — Amerikos sieną. Važiavome Interstate 95 keliu per New York ir sustojome viešbutyje. Sekančią dieną mes važiuavome pro New Jersey, Delaware ir atvažiuome į Maryland pas mano dėdę. Buvome Washington, D. C. Matėme White House, Capitol Building, Lincoln Memorial, Washington Memorial ir Jefferson Memorial. Po penkių dienų mes važiuavome į Virginiją. Ten vienai nakčiai sustojome. Išaušo saulėtas rytas. Truputį šaltas vėjas pūtė. Mes važiuavome tiesiu keliu ir pamatėme seną, mėlyną automobilį. Jis atsimušė automobilį, kuris buvo priekyje mūsų automobilio. Užkabinome veidrodį ir važiuavome. Tada tiesiai įvažiojo į mūsų automobilį, mus apuko ir įstūmė į griovį. Be to, kita graži, balta automobilis taip pat įvertė į griovį. Rytą mes išsinuomavome kitą automobilį ir važiuavome į Wilmington pamatyti U. S. A., North Carolina Battleship Memorial. Už kelių valandų prava-

Piešė Rima Macikūnaitė

žiavome South Caroliną ir Georgiją. Ten mes sustojome pernakvoti. Sekančią dieną važiuavome tolyn į Floridą. Floridoje matėme Walt Disney World, Kennedy Space center ir Alligator farm. Už kelių dienų mes nuvažiuavome į Jacksonville. Iš ten skridome namo.

Andrius Knystautas, Montrealio lit. m.-los mokinys. ("Liepsna").

MANO UŽSIEMIMAI

Man patinka rinkti senus pinigus ir ženklukus. Prieš dvejus metus mano tėvelis man atvežė iš Lietuvos Vytauto laikų pinigą. Vienoje pusėje yra Vytis, o kita pusė labai nutrinta. Tas pinigas yra padarytas iš vario. Aš dažnai mėgstu paimti ir žiūrėti kitus pinigus. Kitų pinigų man tėvelis atvežė iš Prancūzijos, Rusijos, Vokietijos ir Anglijos.

Man patinka rinkti pašto ženklus. Aš turiu visą albumą, kuris buvo pradėtas, kai mano mamytė dar buvo maža. Aš turiu ženklukų iš visos pasaulio.

Andrius Zubinas, Lemonto Maironio lit. m.-los mokinys. ("Gintaro šalis").

KELIAUJAME SU SVEICIU

Prieš tris savaites pas mus atvažiuojo iš Prancūzijos Laurent Vellel, kaip mūsų gimnazijos "Exchange Student" programos svečias.

Kai jis čia atvyko, keletą die-

Piešė Darius

nadoje turime daryti viską, kad laisvė vėl grįžtų Lietuvai.

Silvija Šernaitė, Toronto Maironio lit. m.-los mokinė, Kanada. ("Mūsų Pasaulis").

STOVYKLOS

Visi laukiam vasaros. Paliekam knygas ant stalo ir ruošiamės į stovyklas. Stovykloje smagu. Sutinkam naujų draugų. Visą dieną smarkiai dirbame. Nuo ryto iki vakaro užsiėmimai, dainos, sportas. Vadovai labai rūpinasi, kad visi viską tvarkingai darytų. Šią vasarą buvau Dainavoje. Buvau ir mokytojų studijų savaitėje. Čia buvo labai smagu ir įdomu. Padėjau darželio mokytojai žaisti su vaikais, ruošti vakarines programas, šokti tautinius šokius ir dainuoti. Savaitė labai greitai praėjo. Dabar laukiu kitos vasaros.

Vija Bubytė, Clevelando "Mūsų Zingsniai" — "Vaikų pasaulyje".

VASARA

Gražiausias metų laikas yra vasara. Visi medžiai žaliuoja ir oras skaniai kvepia. Vasarą daug vaikų atvažiuoja į Dainavoje stovyklą, ten galima dvi savaites padraugauti ir pasportuoti su vaikais iš kitų miestų.

Mūsų šeima kiekvienais metais važiuoja į tėvelių vasarnamį. Ten mes galime gulėti saulėje ir maudytis kiekvieną dieną. Mano močiutė ir dėdukas turi du laivelius: vienas yra didelis motorinis laivas, o antras žuvalimo laivelis. Žuvalimo laivelis turi tik mažą motoruką. Kitiems metais aš pats galėsiu pasivažinėti su dideliu laivu. Aš labai greitai su juo važiuosiu, bet būsiu atsargus.

Stai, jūs matote, kodėl vasara yra tokia smagi ir graži.

Karis Petruolis, Detroito "Žiburio" lit. m.-los mokinys. ("Skambutis").

ZMOGUS — MEDIS

Afrikoje, Balanti tribos vyras Rainmaker buvo įkastas iki kelių į žemę. Nebuvo leidžiama jam pristatyti maisto ir vandens sausros periode. Tas įsakymas galėjo būti pakeistas lietaus periode arba tam žmogui mirus.

BAŽNYČIOS LAIVAS

Suomijoje yra daug ežerų ir ne visur sausumos kelių. Žmonės sekmadieniais į pamaldas plaukia laivais, kurie yra tam reikalui pritaikyti.

SINONIMAS

— Jonai, pasakyk man sinonimo aptarimą. — kartą paklausė mokytoja. — Tai yra žodis, kuris vartojamas pakeitimui kito žodžio, kurį yra sunku išarti, — paaiškino Jonas.

DIDELI ŽMONĖS

Zigmas: — Anglijoje žmonės turi būti nepaprastai dideli. Zenonas: — Kodėl taip galvoji?

Zigmas: — Aš skaičiau "London Times" žurnale, kad viena moteris numetė 500 svarų svorio.

BATAI

Vienas sykštuolis atėjo pas batsiuvių ir užsakė padaryti jam batus. — Padaryk juos iš pigios odos, kad pigiau kainuotų. Tik žiūrėk, kad būtų tvirti ir greitai nusinešiotų.

Mūsų tėvynėje Lietuvoje nėra laisvės, bet čia gyvenantys žmonės netiki, kad Lietuvoje gyvenimas yra toks žiaurus. Nedaugelis kanadiečių žino, kas yra Lietuva, nes jau 40 metų ji rusų pavergta. Dar už 50 metų pranyks ir Lietuvos vardas, jei mes tylėsime ir nustosime viltingai dėl jos laisvės. Mes čia Kanadoje laisvai gyvenami renkame valdžią, o jei negerai valdo, tai renkame kitą. Dirbame tokį darbą, kurį sugėbame ir pasirenkame. Mes negalime įsivaizduoti, kad kas nors galėtų drausti tikėti į Dievą ar eiti į bažnyčią. Mes gyvename, kur mums patogia. Galime išvykti iš Kanados ir sugrįžti kada patinka. To viso neturi lietuviai pavergtoje Lietuvoje. Mes čia gyvenami Ka-